

LUNDS
UNIVERSITET
Socialhögskolan

Ett gränslöst yrke?

En kvalitativ studie om socialsekreterares relation mellan
arbetsliv och privatliv

Aron Selleck & Sandra Nilsson

Kandidatuppsats (SOPA63)

VT 2022

Handledare: Mikael Sandgren

Abstract

Authors: Aron Selleck and Sandra Nilsson

Title: *A profession without borders? - A qualitative study on social service workers' relationship between work and private life* (Translated title)

Supervisor: Mikael Sandgren

Assessor: Hans Knutagård

The aim of this study was to examine social service workers' experiences of the relationship between their work-sphere and their private-sphere, as well as understand how they discuss this relationship. We conducted eight qualitative semi-structured interviews with social service workers who work with child welfare, in five different social services in Skåne. The material we obtained from the interviews was analyzed using work/family border theory and the concept accounts. We used work/family border theory to understand ways that the different social service workers put up their borders between the two spheres, how the borders were affected by different circumstances and how the two spheres could interact. We used the concept accounts to analyze the way that the social service workers explained their actions, while discussing the relationship between the two spheres. The study found that the different social service workers had different ways of putting up borders between work and private life. Some of them felt that it was very difficult and that their work-life took over, while others experienced that they easily could separate the two spheres. We also found that the social service workers who had children of their own expressed that their children helped them to separate the two spheres, since when they were in their private sphere they had to focus on the children. The study has found that the social service workers experienced both upsides and downsides of working from home. Although some expressed that they are less bothered by other things happening in their office and can focus more on working, some expressed that they did household chores while working, and therefore combined the two spheres. This result was very individual and differed between the social service workers. We also found that the social service workers on occasion explained their unfavorable behavior by using justifications and excuses.

Keywords: work/life boundaries, social work, social service, conflict

Förord

Vi vill först och främst tacka våra intervjupersoner som avsatte tid till att vara en del av vår studie. Era erfarenheter har varit viktiga för oss och det har varit givande att få höra era berättelser. Vi vill även rikta ett extra stort tack till vår handledare Mikael Sandgren som har stöttat oss under hela vägens gång, dina kritiska ögon har varit viktiga.

Juni 2022, Aron Selleck och Sandra Nilsson

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	6
1.1 Problemformulering.....	6
1.2 Syfte och frågeställningar.....	8
1.3 Arbetsfördelning.....	8
2. Kunskapsläget	9
2.1 Gränsdragningen mellan de olika sfärerna.....	9
2.2 Digitaliseringen i det sociala arbetet.....	10
2.3 Att arbeta hemifrån	11
2.4 Konflikt mellan sfärer.....	12
3. Teoretiska utgångspunkter.....	13
3.1 Gränsteori.....	13
3.1.1 Genomtränglighet, flexibilitet, sammanflätning och gränsstyrka	14
3.2 Accounts.....	15
3.2.1 Rättfärdiganden	15
3.2.2 Ursäkter.....	15
3.3 Uppdelning av teorierna	16
4. Metod.....	17
4.1 Val av metod.....	17
4.1.1 Kvalitativ metod.....	17
4.1.2 Semistrukturerade intervjuer.....	17
4.2 Urval	18
4.2.1 Studiens intervjupersoner.....	19
4.3 Genomförande.....	20
4.4 Bearbetning och analys av empirin	22
4.5 Förförståelse.....	23
4.6 Studiens tillförlitlighet.....	24
4.6.1 Trovärdighet	24
4.6.2 Överförbarhet	24
4.6.3 Pålitlighet.....	25
4.6.4 Möjlighet att styrka och konfirmera	25
4.7 Forskningsetiska överväganden.....	26
4.7.1 Informationskravet	26
4.7.2 Samtyckeskravet	26
4.7.3 Konfidentialitetskravet.....	26
5. Resultat och analys.....	28
5.1 Gränsdragning.....	28
5.2 Hemarbete.....	32
5.3 Tekniska arbetsredskap	34
5.4 Stress.....	35
5.5 Hur socialsekreterare rättfärdigar och ursäktar.....	36

6. Avslutande diskussion	39
6.1. <i>Hur ser socialsekreterarnas erfarenheter ut av gränsdragning mellan arbetsliv och privatliv?</i>	39
6.2 <i>Hur resonerar socialsekreterarna om möjliga konflikter mellan arbetsliv och privatliv?</i>	40
6.2.1 <i>Diskussion om frågeställning ett och två</i>	40
6.3 <i>Hur förklarar socialsekreterarna sina gränsdragningar mellan arbetsliv och privatliv?</i>	41
6.3.1 <i>Diskussion om frågeställning tre</i>	41
6.4 <i>Vidare forskning</i>	41
7. Referenslista.....	43
8. Bilagor	46
8.1 <i>Intervjuguide.....</i>	46
8.2 <i>Informationsbrev.....</i>	48

1. Inledning

1.1 Problemformulering

När industrialiseringen kom under 1800-talet och 1900-talets början fanns det oftast ingen tydlig indelning mellan arbetsplatsen och hemmet. När dessa sfärer delades upp i färd med industrialiseringen medförde det att dessa två platser, arbetet och hemmet, skilde sig i vilket syfte de hade och kulturen som fanns där då arbetsplatsen inte längre delade plats med hemmet (Clark, 2000). Under samma århundrade var fattigdomen i Sverige något av det högsta i norra Europa. Samhället i Sverige kännetecknades då bland annat av ojämlikhet, alkoholmissbruk, arbetslöshet, emigration och ökad urbanisering. Under denna tid var de som utövade det sociala arbetet familjen, ideella organisationer och kyrkor (Björktomta & Arnsvik, 2016). Socialt arbete har förändrats sedan industrialiseringen och år 1997 blev socialt arbete en akademisk disciplin och en profession som utövades av utbildade professionella, snarare än ett kall som utövades av till exempel familjen och ideella organisationer (Björktomta & Arnsvik, 2016). Det som i dagens samhälle i Sverige ofta uppfattas som just socialt arbete benämns som något som utförs som förvärvsarbete av högskole- eller universitetsutbildade (Dellgran, 2016, s. 251). Trots att socialt arbete är en vetenskapligt grundad profession uppger International Federation of Social Workers (IFSW, 2022) att i allt tänkande och alla handlingar som socialarbetare gör är social rättvisa och mänskliga rättigheter centralt och något som är avgörande. Socialt arbete är alltså både en profession som har sin grund i vetenskap, och något som har en stark värdegrund som är avgörande för socialarbetarens agerande och sätt att tänka. Med detta menar vi att det kall som socialarbetarna förr i tiden arbetade utifrån kan leva kvar och att ens privata värderingar kan stå i vägen för en tydlig gränsdragning mellan arbetsliv och privatliv.

Förändringarna i arbetslivets förhållanden och i synnerhet utvecklingen av det sociala arbetet, innebär förändrade förhållanden för individerna som arbetar med socialt arbete. Gränserna mellan sfärerna arbetsliv och privatliv har numera börjat flyta ihop igen. De teknologiska framsteg samhället har gjort har lett till att arbetslivet har börjat tränga sig in i privatlivet, samt att privatlivet har möjlighet att tränga sig in i arbetslivet via en arbetsplats med tekniska arbetsredskap. Denna typ av arbete är på flera sätt en motsats till arbete utfört på exempelvis fabriker, där arbetet måste utföras på arbetsplatsen. Genom den tekniska utvecklingen har alltså arbete likt fabriksarbete minskat kraftigt (Aronsson, 2018) och arbetslivet idag är mer likt hur det såg ut innan industrialiseringen. I nutid går det att se hur covid-19-pandemin och

det ökade hemarbetet även har haft sin inverkan. Pandemin har haft sin påverkan på samhället i stort, men även på individnivå. Under pandemin har upp till 43 procent av Sveriges befolkning arbetat hemifrån någon dag i veckan (SCB, 2021). Hemarbete kan leda till svårigheter i gränsdragningen mellan de två sfärerna, detta kan visa sig i att en del individer har svårt att koncentrera sig i hemmet och om de bor mindre eller med andra kan det bli komplicerat att då kombinera hem och arbete (Cho, Beck & Volda, 2022). Hemarbetet som en följd av covid-19, samt teknologiska hjälpmedel, har alltså bidragit till att sfärerna arbetsliv och privatliv närmar sig igen, dock på ett annat sätt än hur det såg ut innan industrialiseringen och innan socialt arbete blev en profession. Tammy D. Allen, Eunae Cho och Laurenz L. Meier (2014) lyfter fram att individer, arbetsgivare och samhällen under de senaste decennierna har märkt att arbetslivet och privatlivet hos individer är mer och mer sammanflätade och konstant påverkar varandra. Gränsen mellan arbetsliv och privatliv har under senare tid blivit mer porös. Detta, som nämnt ovan, medför en problematik och då slutligen även konsekvenser för individer.

För att individer ska kunna dra gränser lyfter Mellner (2018) fram en rad strategier för att det ska kunna vara möjligt att kunna separera arbetet från privatlivet. En strategi för att kunna avgränsa en särskild sfär gentemot en annan är att hålla den till en viss tid eller plats, såsom att arbetstelefonen är avstängd i hemmet och inte används på kvällen eller att ha köket som en plats där arbetet inte får ske, utan att hemarbetet får ske i ett särskilt rum. Då avskärmar man platser och tider till en viss sfär vilket då kan menas att en gräns blir dragen mellan arbetsliv och privatliv. De digitala hjälpmedel är även något som Mellner (2018) understryker och menar att det kan fungera som en markör för sfärerna, vilket kan exemplifieras med att ha en mobil för jobbet och en för det privata och inte kombinera telefonerna.

Utifrån ovanstående går det att se att detta ämne om just gränsdragningar mellan arbetslivet och privatlivet är ett etablerat forskningsproblem. Vi avser i denna studie att fortsätta studera ämnet, dock med fokus på hur det ser ut för individer som arbetar med socialt arbete. Dagens sociala arbete är vitt känt som ett yrke fyllt med ansträngning och stress. Yrket är karaktäriserat av konstant osäkerhet och förändring. Det finns en komplexitet i detta som visar sig i nödvändigheten att bemöta de framväxande sociala behoven, samt de sociokulturella, politiska och andra externa faktorer som påverkar det praktiska arbetet (Kalliath, Chan & Kalliath, 2022). En del av det sociala arbetet som förändras av externa faktorer är socialtjänsten. Socialtjänsten är en organisation som styrs av politik

(Socialstyrelsen, 2009), och förändringarna inom organisationen är därför inget som de individuella socialsekreterarna kan påverka, däremot något som påverkar socialsekreterarna. Detta i kombination med vad vi lyft fram i början av detta avsnitt, att socialt arbete utgår från en specifik värdegrund och att kallet som fanns innan professionaliseringen av socialt arbete kan ligga kvar, medför att det är relevant att studera hur relationen ser ut mellan arbetsliv och privatliv för socialarbetare, samt hur de hanterar den.

1.2 Syfte och frågeställningar

Denna studies syfte är att undersöka socialsekreterares erfarenheter av relationen mellan arbetsliv och privatliv samt förstå hur de resonerar kring den.

Våra frågeställningar som vi har utformat utefter vårt syfte är följande;

- Hur ser socialsekreterarnas erfarenheter ut av gränsdragning mellan arbetsliv och privatliv?
- Hur resonerar socialsekreterarna om möjliga konflikter mellan arbetsliv och privatliv?
- Hur förklarar socialsekreterarna sina gränsdragningar mellan arbetsliv och privatliv?

1.3 Arbetsfördelning

Vi har under hela vårt uppsatsskrivande arbetat tillsammans och utformat avsnitten ihop. Svårt att undvika har varit att vi skriver olika stycken och avsnitt enskilt, men för att ändå göra det här till en gemensam text så har vi läst och kommenterat varandras avsnitt. Vi har skrivit uppsatsen i ett delat dokument, vilket har medfört att båda har kunnat vara aktiva i dokumentet samtidigt. Vår ambition har varit att utföra alla intervjuerna tillsammans, dock på grund av sjukdom har två av intervjuerna utförts av endast Aron. För att kompensera detta har Sandra transkriberat fem av de åtta genomförda intervjuerna.

2. Kunskapsläget

Vi kommer i detta avsnitt att presentera en del av den tidigare forskningen som finns inom vårt forskningsområde. Vi kommer lyfta fram tidigare forskning som berör relationen mellan arbetsliv och privatliv, digitalisering och tekniska arbetsredskap, hemarbete samt konflikt mellan de olika sfärerna. För att hitta relevant tidigare forskning har vi använt oss av databasen LUBsearch. När vi har sökt på tidigare forskning har vi avgränsat vår sökning till "peer-reviewed", detta för att artiklarna ska vara mer tillförlitliga. Utöver LUBsearch med avgränsningen "peer-reviewed" har vi sökt efter källor på andra vägar via Google, men inte hittat något med relevans för vår studie. Vi har även hittat vissa artiklar i referenslistor på tidigare genomförd forskning. Sökord som vi har använt oss av är: gränser, gränsdragning, privatid, arbetstid, covid-19, hemarbete, förväntningar, balans, samt motsvarande sökord på engelska.

2.1 Gränsdragningen mellan de olika sfärerna

Parveen Kalliath, Xi Wen Chan och Thomas Kalliath (2022) har utfört en studie med fokus på relationen mellan arbetsliv och familjeliv och huruvida det kan öka socialarbetarnas arbetsprestanda. Resultatet pekar på att om socialarbetarna kan dra en gräns mellan sfärerna kan det i sin tur leda till att individen kan dra nytta av och ta med sina erfarenheter från den ena sfären till den andra. De framhåller förmågan att lösa problem i båda sfärerna. Dock understryker forskarna att det inte fanns en direkt påverkan på arbetsprestandan när det gäller gränser mellan sfärerna. Likt Kalliath, Chan och Kalliath (2022), har Wepfer et al. (2017) utfört en studie där de undersökte relationen mellan arbetsliv och privatliv. De var dock mer intresserade av hur gränsdragning mellan de två sfärerna kan påverka en individs välmående. Författarna lyfter fram att de som i hög grad integrerar arbetslivet och privatlivet är mer utmattade och upplevde mindre balans. De påvisade även att individer som ägnade sig åt färre aktiviteter med syfte att återhämta sig efter arbete upplevde mer utmattning och en mindre balans mellan de två sfärerna.

Likt både Wepfer et al. (2017) och Kalliath, Chan och Kalliath (2022) syftar vår studie till att undersöka relationen mellan arbetsliv och privatliv, med fokus på gränsdragning och eventuell konflikt. Vår studies forskningsintresse skiljer sig från Kalliath, Chan och Kalliath (2022) på så sätt att vi inte undersöker gränserns påverkan på arbetsprestanda hos socialsekreterarna, utan är mer intresserade av att undersöka individernas erfarenheter och

resonemang kring gränsdragningen. Eftersom vi undersöker erfarenheter av eventuella konflikter mellan sfärerna, berör vi även välmående, likt Wepfer et al. (2017). Något som vi intresserar oss för, som varken Kalliath, Chan och Kalliath (2022) eller Wepfer et al. (2017) gjort är att vi intresserar oss av socialsekreterarnas motiv till sina handlingar.

2.2 Digitaliseringen i det sociala arbetet

I studien nämnd i avsnittet ovan berör Kalliath, Chan och Kalliath (2022) även hur digitala hjälpmedel har en påverkan på det sociala arbetets möjligheter att dra gränser mellan arbetsliv och familjeliv. De lyfter fram att det handlar om att digitala hjälpmedel ger möjligheter att kunna utföra sitt arbete var de än befinner sig samt vilken tid som helst. En farhåga som nämns är att socialarbetare riskerar att uppleva en konflikt mellan sfärerna då det sociala arbetet är krävande. Vidare berör Derks et al. (2015) liknande Kalliath, Chan och Kalliath (2022) hur arbetstelefonen kan påverka gränsdragningen mellan arbetsliv och privatliv. De lyfter även fram på snarlikt sätt som Kalliath, Chan och Kalliath (2022) att tid och plats för arbete blir friare med hjälp av arbetstelefonen kan en integrering av sfärerna bli möjlig och då kan det bildas en mer porös gräns. Derks et al. (2015) nämner ytterligare en synvinkel i diskussionen om arbetstelefonens påverkan, detta i sociala normer på arbetsplatsen. Normerna de talar om är förväntningen på tillgänglighet då arbetstelefonen går att bära med. Vidare berör forskarna arbetsgivarens krav och menar att de hade sin påverkan på hur de anställda använder sig av sin arbetstelefon. Om en arbetsgivare skickade mejl sent på kvällen utgav det en förväntan att de anställda skulle arbeta under den tiden. Studiens resultat visade att gränserna blir svåra att dra om en använder sin arbetstelefon på kvällen. Till skillnad från de ovannämnda artiklarna lyfter Chaves-Montero et al. (2021) fram klientmötet och menar på att det är något som kan bli lidande av en ökning av de tekniska arbetsredskapen. Detta då inte alla människor har samma möjlighet att medverka.

Både Derks et al. (2015) och Kalliath, Chan och Kalliath (2022) har fokus på tekniska arbetsredskaps inflytande på hur individer drar gränser mellan sfärerna, arbetsliv och privatliv, samt eventuella konflikter som kan uppstå. Med tanke på detta anser vi att det är av relevans och intresse för oss att vidare undersöka hur gränser mellan sfärerna går att dra och inte dra i diskussionen om de tekniska arbetsredskapens inflytande, samt hur de individuella socialsekreterarna hanterar det. Till skillnad från Chaves-Montero et al. (2021) har vi inte fokus på klientmötet och hur det har påverkats av tekniska arbetsredskap, dock anser vi att

det är en faktor som är värd att lyfta fram i detta avsnitt med tanke på att samhället har genomgått en pandemi och att klienterna också har påverkats av detta.

2.3 Att arbeta hemifrån

I forskning kring hemarbete undersöker Chaves-Montero et al. (2021) hur socialarbetare har upplevt och hanterat förändringen till hemarbete som följd av Covid-19 pandemin. Deras fokus var på hur klientmötet förändrades. Resultatet pekade på att flexibilitet blev ett ledande begrepp då socialarbetarna fann det lättare att kombinera båda sfärerna samt att några fann problem med hemarbetet då de inte upplevde en tydlig gräns. Att göra det sociala arbetet mer möjligt på distans menar författarna kan i många fall leda till en lägre belastning för de anställda och en större frihet, men att det finns en risk för att socialarbetarna känner sig mindre stöttade då de befinner sig utanför kontoren. Cho, Beck och Voidsa (2022) har likt Chaves-Montero et al. (2021) undersökt hemarbete som en följd av covid-19, och ifall det har påverkat individers sätt att dra gränsen mellan arbetsliv och privatliv, samt vad detta har gett för konsekvenser. Författarna lyfter fram att en del yrkesverksamma menar att minskningen av en kontorsmiljö uteslöt småsnacket kollegor emellan, vilket har kunnat vara faktorer som skapat stress hos dessa individer. Likt Chaves-Montero et al. (2021) nämner Cho, Beck och Voidsa (2022) flexibilitet och att många yrkesverksamma lyft fram att hemarbetet har ökat flexibiliteten på ett positivt sätt då de får möjlighet att lägga upp sin arbetstid på det sätt som passar individen och även kan kombinera de två sfärerna, arbetsliv och privatliv. Författarna belyser också som Chaves-Montero et al. (2021) att hemarbete kan leda till svårigheter i gränsdragningen mellan de två sfärerna. Detta då en del individer har svårt att koncentrera sig i hemmet och om de bor mindre eller med andra så kan det bli komplicerat att då kombinera hem med arbete. Något som Cho, Beck och Voidsa (2022) skriver om är att den psykiska hälsan kan påverkas negativt av hemarbetet, att ensamhet och minskning av social interaktion är något som kommit som en följd av ökat hemarbete och distansering. Författarna betonar att området gränsdragning mellan arbetsliv och privatliv i relation till hemarbete är i behov av vidare forskning.

Båda dessa undersökningar är relevanta för forskningen om gränsdragning mellan arbetsliv och privatliv. Detta då de lyfter fram hemarbete i relation till gränsdragning, vilket är något som är aktuellt i dagens samhälle till följd av covid-19. Författarna menar att det finns en lucka i forskningen vilket vi anser gör det relevant för vår studie att vidare undersöka detta ämne.

2.4 Konflikt mellan sfärer

Frida Engman, Anna Nordin och Emma Hagqvist (2017) berör i sin studie relationen mellan arbetsliv och privatliv och hur detta har ett samband med kontroll, socialt stöd och obalans. Begreppet konflikt förklaras i att en individ har obalans mellan sfärerna, arbetsliv och privatliv. Vidare förklaras konflikt ha sin grund i rollstressteorin, som innebär att stress kan skapas när en person har flera olika roller, både i arbetslivet och i privatlivet. En påfrestning i en eller flera av rollerna kan då leda till konflikt. Resultatet i studien påvisar att det finns ett samband mellan arbetets påverkan på privatlivet och kontroll samt socialt stöd. Det framkom att yngre oftare upplevde att arbetslivet hade en inverkan på privatlivet, samt att de anställda som hade barn i hemmet upplevde att arbetslivet hade större inverkan på privatlivet än de utan barn i hemmet. Två skyddsfaktorer för att undvika konflikt mellan sfärerna nämns som upplevelse av kontroll och ett socialt stöd på jobbet.

Engman, Nordin och Hagqvists (2017) studie går att anse relevant att belysa då de lyfter fram konflikt som en möjlig konsekvens i relation till gränsdragning mellan arbetsliv och privatliv, vilket går att direkt koppla till en av våra frågeställningar. Det går att förstå författarnas resonemang i form av att konflikterna de skriver om utgår ifrån att de roller som hamnar i konflikt befinner sig i vars en av sfärerna och när dessa roller inte kan komma överens, uppstår en konflikt mellan sfärerna (Engman, Nordin & Hagqvist, 2017). Rollernas påverkan på varandras sfärer anser vi går att diskutera vidare. Vi ser det som relevant att vidare undersöka hur de olika sfärernas roller kan integreras eller separeras, och huruvida detta kan ge utlopp i konflikt eller ej.

3. Teoretiska utgångspunkter

I detta avsnitt kommer vi att presentera valen av teorier och tillhörande begrepp som vi anser är relevanta utifrån vårt syfte samt forskningsfrågor. Vår studies syfte är att undersöka socialsekreterare erfarenheter av relationen mellan arbetsliv och privatliv samt förstå hur de resonerar kring den och två av våra frågeställningar fokuserar på gränsdragning och konflikter mellan dessa två sfärer. För att kunna besvara dessa frågeställningar och analysera dem har vi valt att använda oss av Sue Campbell Clarks (2000) gränsteori, eller som den heter på engelska Work/Life Border Theory. Med hjälp av denna teori avser vi kunna betrakta socialsekreterarnas berättelser om sina erfarenheter genom teorins perspektiv för att få en djupare förståelse.

Vår sista frågeställning handlar om hur socialsekreterarna förklarar sina gränsdragningar mellan arbetsliv och privatliv. För att besvara denna frågeställning och analysera svaren vi fått, har vi valt att använda oss av begreppet om accounts som grundades av Marvin B. Scott och Stanford M. Lyman (1968). Med hjälp av denna teori önskar vi kunna analysera och förstå på vilket sätt socialsekreterarna förklarar sina val och handlingar. Begreppet accounts har efter Scott och Lyman (1968) myntade det, vidareutvecklats av andra (jmf L. Orbuch, 1997), dock anser vi att Scott och Lymans (1968) beskrivning av begreppet är nog för denna studie och använder oss därför bara av den. När vi första gången använder begreppen i detta avsnitt kommer vi att skriva de i sin originalform, på engelska. Därefter kommer vi att använda svenska översättningar av begreppen.

3.1 Gränsteori

Gränsteori är utvecklat av amerikanska Sue Campbell Clark (2000). Denna teori är psykologiskt orienterad och är till för att förklara hur individer hanterar sfärerna arbetsliv och privatliv och gränserna dem emellan, detta för att uppnå balans. Centralt för gränsteorin är att sfärerna bildar två olika områden som ger inflytande till varandra. Clark (2000) presenterar flertalet begrepp tillhörande gränsteorin som vi kommer att använda oss av i vår analys för att tolka det resultat vi fått fram. Begreppet borders översätts till gränser och förklaras som en avgränsning mellan två sfärer som definierar var beteenden och tankar tillhörande en viss sfär börjar och slutar. Dessa gränser kan vara tidliga, fysiska och psykologiska, som exempelvis vilka tider man arbetar, vilken plats man arbetar på och vilka tankar som tillåts för individen i de olika sfärerna. Funktionen med detta begrepp är att kunna namnsätta vilka typer av gränser

individer sätter upp. Clark (2000) beskriver människor som "border crossers" som kan översättas till gränspasserare och används för att benämna de människor som varje dag gör övergången mellan dessa två sfärer och då utformar sina mål, sitt fokus och sitt sätt att kommunicera utifrån vad som krävs i den specifika sfären. Begreppet border keepers kan översättas till gränsväktare, och innebär att kring gränserna av sfärerna så finns det andra aktörer som påverkar de som gör övergångarna mellan dem. Ett exempel Clark tar upp på vilka som kan vara gränsväktare är chefer och personer man är i förhållande med (Clark, 2000). Med hjälp av detta begrepp önskar vi kunna sätta namn på individer i socialsekreterarnas sfärer som är gränsväktare och påverkar deras sätt att avgränsa sfärerna.

Clark (2000) uppger att trots att många delar av arbetslivet och privatlivet är svåra att förändra, försöker människor utforma delar av arbetslivets och privatlivets natur, gränserna mellan dem och broarna som sammanflätar dem för att åstadkomma en önskad balans. Clark (2000) definierar begreppet balans som en tillfredsställelse och god funktion i arbetslivet och privatlivet, med så lite konflikt mellan rollerna som möjligt. Clark (2000) menar att människor för det mesta lyckas att integrera arbetslivet och privatlivet till någon mån. Hon menar att det finns en skala på detta där den ena ytterligheten är integrering och den andra är segmentering. En person som är längst åt integreringshållet gör ingen skillnad på arbetsliv och privatliv och vad som tillhör de olika sfärerna, deras tankar och beteende är samma på båda platserna. En person som är längst åt segmenteringshållet håller de två sfärerna så långt ifrån varandra som möjligt och ens tankar och beteende skiljer sig åt beroende på vilken plats en är på.

3.1.1 Genomtränglighet, flexibilitet, sammanflätning och gränsstyrka

Inom begreppet gränser ryms andra begrepp. Vi kommer nedan att lyfta fram dessa och förklara dem. Begreppet permeability, som kan översättas till genomtränglighet, syftar till att förklara huruvida delar av den ena sfären kan inflyta i den andra. Funktionen med detta begrepp är att kunna förstå och uppfatta hur något från till exempel arbetslivet kan tränga sig igenom till privatlivet. Begreppet flexibility kan översättas till flexibilitet och syftar till att förklara i vilken mån en gräns kan flyttas på. Funktionen för detta begrepp kan exemplifieras i att en tidlig gräns kan flyttas om personen tillåts arbeta vilka tider som helst och ifall en psykologisk gräns kan flyttas på tillåter detta personen att tänka på arbetet när hen befinner sig i sin privata sfär. Begreppet blending översätts till sammanflätning och används för att förklara en plats där en person varken befinner sig i den ena sfären eller i den andra, utan i en

plats där de båda sfärerna blandas. Detta uppstår när en gräns har både mycket flexibilitet och mycket genomtränglighet. Begreppet border strength översätts till gränsstyrka och används för att definiera hur stark en gräns är. Ju mindre genomtränglighet, sammanflätning och flexibilitet en gräns innehåller, desto starkare är gränsen (Clark, 2000).

3.2 Accounts

Marvin B. Scott och Stanford M. Lyman (1968) är två sociologer som hade sitt intresse i hur människor som interagerar talar med sitt språk för att argumentera för sitt eget handlande. Dessa sociologer hör till symbolisk interaktionism då de utgår från att språket har en betydelse för vilka vi är som individer. De förklarar och menar att begreppet accounts innebär en typ av resonemang som individer använder för att förklara sitt handlande och då när de handlat på ett vis som kan benämnas som ofördelaktig eller oberäknelig. Accounts menas vara ett verktyg som används när en handling går att lägga en värdering på och menas vara nödvändigt i sociala interaktioner i vårt samhälle då de förebygger att konflikter uppstår. Detta genom att man via accounts kan sammanlänka handling och förväntningar (Scott och Lyman, 1968). Nedan kommer vi att presentera de begrepp vi anser vara mest relevanta för vårt syfte och forskningsintresse.

3.2.1 Rättfärdiganden

Justification kan översättas till rättfärdiganden och förklaras av Scott och Lyman (1968) som ett sätt för individen att ta ansvar för sin handling men förnekar att det blivit en negativ konsekvens utav det. Scott och Lyman exemplifierar begreppet genom en soldat som strider i krig och erkänner att hen har dödat andra soldater men förnekar att det var negativt att döda dem då de var fiender och att de förtjänade det. Med hjälp av detta begrepp avser vi att analysera ifall socialsekreterarna använder sig av rättfärdiganden i sitt sätt att diskutera hur de sätter sina gränser mellan arbetsliv och privatliv.

3.2.2 Ursäkter

Scott och Lyman (1968) benämner begreppet excuses som kan översättas till ursäkter, som ett sätt för en individ att erkänna att en handling är dålig, fel eller olämplig men förnekar att det fullt ut är individens ansvar. De ger exempel på detta i praktiken och menar att det kan vara när soldaten i exemplet ovan skulle göra fel och erkänna det men mena att hen var tvungen då någon beordrade det. Vi kommer med detta begrepp likt ovan kunna analysera ifall

socialsekreterarna vi intervjuat använder sig av just ursäkter för hur de pratar om sitt sätt att sätta gränser mellan sfärerna arbetsliv och privatliv.

3.3 Uppdelning av teorierna

Trots uppdelningen av teorierna finner vi en likhet i vissa delar av våra valda teorier, detta i en önskan om en balans. Clark (2000) skriver om hur balans är något önskvärt och Scott och Lyman (1968) menar att människor använder sig av förklaringar för att upprätthålla en social balans. Vi intresserar oss för det mesta av Clarks teori och kommer främst använda den för att förstå vilka gränser socialsekreterarna sätter upp mellan sfärerna och hur dessa fungerar. En bakgrund till detta kommer vara balansen då detta är något som är underliggande när man diskuterar gränsdragningen mellan sfärerna. Vi är intresserade av vilka förklaringar socialsekreterarna använder sig av när de pratar om gränsdragning mellan sfärerna, vilket då går i linje med Scott & Lyman (1968), då vi önskar se hur de upprätthåller en social balans i samtalet.

4. Metod

4.1 Val av metod

4.1.1 Kvalitativ metod

Denna studie syftar till att undersöka socialsekreterares erfarenheter av relationen mellan arbetsliv och privatliv samt förstå hur de resonerar kring den. Eftersom studiens fokus ligger på insamling av just erfarenheter och resonemang passar kvalitativ metod bäst då vi via det kan samla in data i form av exempelvis en företeelse eller en utsaga. Resonemang går inte heller att mäta, och därmed blir kvalitativ metod det enda relevanta för denna studie. När vi har samlat in data genom att lyssna på och samtala med socialsekreterarna möjliggjorde detta för oss att vidare studera dessa erfarenheter och resonemang (Svensson & Ahrne, 2015, s. 9). Vi har avsett att utgå från en induktiv infallsvinkel (Bryman, 2018, s. 49) och samla in all vår empiri för att efter det hitta relevanta teoretiska utgångspunkter. Under perioden vi samlade in och började bearbeta vår empiri sökte vi parallellt efter relevanta teorier. Gränsteorin (Clark, 2000) fann vi efter vi hade tematiserat vår empiri, medan vi fann Accounts (Scott & Lyman, 1968) samtidigt som vi samlade empirin och använde begreppet som hjälp i att tematisera materialet. På så vis har vi inte haft en renodlad induktiv infallsvinkel. Vi upplever dock inte att accounts (Scott & Lyman, 1968) har styrt våra intervjufrågor utan snarare hjälpt oss som ett verktyg i analysen av vårt insamlade material.

4.1.2 Semistrukturerade intervjuer

Vi ville genom våra intervjuer få fram socialsekreterares erfarenheter och deras resonemang. Vi ville att intervjupersonerna skulle tillåtas att ge fria, öppna svar, utan att de är bundna till ett fast frågeformulär. Samt där vi som intervjuare hade möjlighet att ställa följdfrågor på vad som framkom under intervjun (Bryman, 2018, s. 563). Vi upplevde därmed att semistrukturerade intervjuer passade bäst för att uppnå detta. Denna typ av kvalitativ intervju möjliggjorde för oss att undersöka och begripa socialsekreterarnas erfarenheter och synsätt (Kvale & Brinkman, 2014, s. 17).

Inför våra intervjuer hade vi formulerat en intervjuguide (se bilaga 1) med teman där det ingick frågor som vi ansåg relevanta för vårt forskningsintresse och dessa berörde vi under intervjuerna. Vi lät intervjupersonerna ha stora möjligheter att svara på frågorna på sitt egna vis samt så ställde vi följdfrågor till intervjupersonerna under intervjuerna (Bryman, 2018, s. 563). Ordningen på våra teman valde vi utifrån att vi ville att frågorna skulle komma efter

varandra på ett fungerande vis (Bryman, 2018, s. 565). Vi började med att ställa några bakgrundsfrågor för att sedan gå in på frågor som går att koppla till studiens syfte (se bilaga 1 för ordning på teman). Vi ansåg att våra bakgrundsfrågor fungerade som ett sätt för oss att sätta intervjupersonerna i ett sammanhang som Bryman (2018, s. 566) menar, men vi ansåg de även fungera som ett medel för att få igång intervjuerna. Trots att vi utgick från samma intervjuguide med bestämda teman under intervjuerna blev intervjuerna individuella då ordningen på frågorna anpassades utifrån den enskilda intervjupersonen och hans sätt att tolka och svara på frågorna (Eriksson-Zetterquist & Ahrne, 2015, s. 38). Detta är en fördel med semistrukturerade intervjuer och något som vi ansåg vara viktigt för att vi ville låta intervjupersonerna kunna berätta om sina erfarenheter på sitt sätt. Det har även varit viktigt för oss att våra intervjufrågor inte skulle vara formulerade på ett ledande vis, utan att de skulle vara öppet formulerade (Bryman, 2018, s. 566), detta då vi ville tillåta intervjupersonerna att svara fritt utifrån sina erfarenheter och synsätt och att våra frågor inte skulle styra deras svar åt något håll.

4.2 Urval

Vi har i vår undersökning använt oss mestadels av ett så kallat målstyrt urval och kontaktat intervjupersoner som varit relevanta för våra forskningsfrågor (Bryman, 2018, s. 495). Vi valde att kontakta socialsekreterare som arbetar inom barn- och familjeenheter. Detta gjorde vi med anledning av att socialtjänstens arbete med barn som tar eller riskerar att ta skada, samt deras familjer är ett av socialtjänstens mest invecklade och komplicerade uppdrag (Socialstyrelsen, 2007). Ännu en anledning till detta var vår förförståelse (se avsnitt 4.5), då vi tänkte att vårt forskningsintresse skulle vara mest synligt inom denna enhet av socialtjänsten. För att få kontakt med våra intervjupersoner började vi med att ringa till två stora kommuner i Skåne och bad om mailadresser till socialsekreterare inom kommunernas barn- och familjeenheter. Personen vi ringde till fick själv välja vilka mailadresser de ville ge oss, så länge det var till socialsekreterare inom kommunens barn- och familjeenhet. Vi mailade ut vårt informationsbrev (Bilaga 2) till 15 socialsekreterare men fick endast svar från två stycken som ville delta. Eftersom vi saknade intervjupersoner ringde vi till ytterligare tre mindre kommuner i Skåne och samlade in 17 mailadresser till socialsekreterare inom kommunernas barn- och familjeenheter. Utav dessa 17 socialsekreterare var det tre stycken som svarade och var villiga att delta.

Vi behövde fler än fem intervjupersoner till denna studie men fick inga fler svar från de socialsekreterare vi hade kontaktat. Av denna anledning valde vi att använda oss av ett så kallat bekvämlighetsurval, detta innebär att intervjupersonerna som väljs blir valda då de är lätta att få kontakt med (Bryman, 2018, s. 824). Aron känner en chef på en barn- och familjeenhet i en större kommun i Skåne. Därigenom har den bekanta chefen förmedlat vårt informationsbrev och våra kontaktuppgifter till sina anställda och andra chefer inom samma kommun. Genom denna kontakt fick vi kontakt med ytterligare en socialsekreterare som var villig att delta. I och med att ingen av oss kände denna intervjuperson har vi inte sett någon problematik i vilket resultat vi skulle fått fram. Vi ville fortfarande ha fler än sex intervjupersoner och valde därför att fortsätta kontakta bekanta. Aron har cirka fem månaders erfarenhet av arbete som timanställd på en barn- och familjeenhet i en mindre kommun i Skåne, på den arbetsplatsen har vi intervjuat två socialsekreterare. Eftersom Aron endast arbetar som timanställd på denna enhet och inte på heltid har det inte hunnits bilda någon relation av betydelse som skulle påverka resultaten. Våra formella krav på intervjupersonerna har alltså varit att de arbetar som socialsekreterare på barn- och familjeenheter. Vidare har vi inte haft några övriga krav såsom ålder, kön eller yrkeserfarenhet. De personer vi intervjuat har varit i varierande åldrar med varierande längd yrkeserfarenhet.

Vi har i vår studie valt att intervju åtta olika socialsekreterare på barn- och familjeenheter i fem olika kommuner i Skåne. Vi anser att vår urvalsstorlek har fungerat bra med tanke på studiens omfång och tidspress. Vi ansåg att vi fick ett djup och möjligheter till att dra slutsatser (Bryman, 2018, s.506–507). Att vi har intervjuat socialsekreterare från fem olika kommuner kan vi anse är till fördel då vi får en större nyans och variation på vårt material. Dock har vi inte fördjupat oss i om det finns något särskilt utmärkande för vardera av kommunerna.

4.2.1 Studiens intervjupersoner

Vi kommer i vår resultat- och analysdel att analysera det material vi fått fram från våra genomförda intervjuer. Intervjupersonerna presenteras nedan med fiktiva namn för att skydda och inte kränka deras personuppgifter.

Sofia är utbildad socionom och tog examen år 2021. Sofia är i 30-årsåldern och har arbetat på sin nuvarande arbetsplats i cirka 2 månader och har tidigare erfarenhet som socialsekreterare på en annan barn- och familjeenhet. Sofia arbetar i en mindre kommun i Skåne.

Ulrik är utbildad socionom och tog examen år 2021. Ulrik är i 25-årsåldern och har arbetat på sin nuvarande arbetsplats i lite mer än ett år och har ingen tidigare erfarenhet av arbete som socialsekreterare på en barn- och familjeenhet. Ulrik arbetar i en mindre kommun i Skåne.

Felicia är utbildad socionom och tog examen år 2021. Felicia är i 25-årsåldern och har arbetat på sin nuvarande arbetsplats i två år och har ingen tidigare erfarenhet av arbete som socialsekreterare på en barn- och familjeenhet. Felicia arbetar i en större kommun i Skåne.

Ylva är utbildad socionom och tog examen år 2019. Ylva är i 25-årsåldern och har arbetat på sin nuvarande arbetsplats i cirka två år och har innan dess arbetat på en annan enhet inom socialtjänsten. Ylva arbetar i en mindre kommun i Skåne.

Ingrid är utbildad socionom och tog examen år 2021. Ingrid i 30-årsåldern och har arbetat på sin nuvarande arbetsplats i cirka ett år och har ingen tidigare erfarenhet av arbete som socialsekreterare på en barn- och familjeenhet. Ingrid arbetar i en mindre kommun i Skåne.

Louise är utbildad socionom och tog examen år 2016. Louise är i 30-årsåldern och har arbetat på sin nuvarande arbetsplats i cirka sju år och har ingen tidigare erfarenhet av arbete som socialsekreterare på en barn- och familjeenhet. Louise arbetar i en större kommun i Skåne.

Robin är utbildad socionom och tog examen år 2011. Robin är i 30-årsåldern och har arbetat på sin nuvarande arbetsplats i cirka 6 år och har tidigare arbetat bland annat på en annan enhet inom socialtjänsten. Robin arbetar i en mindre kommun i Skåne.

Emma är utbildad socionom och tog examen år 2015. Emma är i 30-årsåldern och har på sin nuvarande arbetsplats i cirka 5 år och har innan dess arbetat på en andra enheter inom socialtjänsten. Emma arbetar i en större kommun i Skåne.

4.3 Genomförande

Vi har totalt haft åtta intervjuer med socialsekreterare som arbetar på barn- och familjeenheter. Dessa intervjuer varade mellan cirka 25 och 50 minuter. Vi hade som avsikt att hålla intervjuerna tillsammans för att båda ska ha möjlighet att ställa följdfrågor, men på grund av sjukdom har Aron hållit två intervjuer på egen hand. Under de intervjuer vi hållit

tillsammans har vi skiftat att ha huvudansvaret för intervjun med anledning av att vi tänkte att det skulle bli osammanhängande ifall vi turades om att ställa de huvudsakliga nedskrivna frågorna som ingick i de teman vi valt att undersöka. Innan vi började intervjuerna redogjorde vi för studiens syfte och villkoren för intervjupersonernas deltagande. Efter muntligt samtycke från våra intervjupersoner har vi spelat in intervjuerna för att genomföra transkribering efteråt. Eftersom vi hade spelat in intervjuerna kunde vi i efterhand gå igenom intervjupersonernas svar igen, vilket gjorde det lättare för oss att analysera materialet. Bryman (2018, s. 577) lyfter fram detta och benämner det som en fördel med att spela in intervjuerna. Med stöd i det transkriberade materialet kan vi besvara eventuella anklagelser om att det analyserade materialet har influerats av ens fördomar och värderingar. En nackdel Bryman nämner med att spela in sina intervjuer kan vara att intervjupersonen kan hålla tillbaka (Bryman, 2018, s. 577). Vi kan inte med säkerhet säga huruvida om våra intervjupersoner höll tillbaka eller inte, men det är inget vi upplevde.

Inledningsvis i våra intervjuer har vi börjat med att presentera oss samt vårt syfte och under våra intervjuer har vi tänkt på att ge inlyssnande signaler till våra intervjupersoner. Dessa inlyssnande signaler har varit nickande och små jakande ord på att vi lyssnar aktivt detta anser vi har varit till fördel för att skapa en bra relation till våra intervjupersoner. Bryman (2018, s. 268) skriver att det är bra att skapa en inledande relation men benämner dock att det är viktigt att stämningen blir för vänlig då detta utgör en risk att intervjun pågår för länge eller att intervjupersonen svarar på frågorna utifrån att hen vill att personen som genomför intervjun ska bli nöjd. Vi upplever inte att detta har varit fallet under våra intervjuer, utan det har varit en god och lättsam stämning, som vi anser varit positiv.

De flesta av våra intervjuer har skett i avskilda rum på intervjupersonernas arbetsplatser, en har hållits i ett bokat grupprum på socialhögskolan i Lund och två har hållits digitalt över videolänk. Detta har medfört att vi har kunnat genomföra intervjuerna ostört, vilket även Bryman (2018, s. 566) menar är till fördel för att intervjun ska hållas ostörd och att det inte ska finnas chans att någon annan hör. Att vi genomfört två av intervjuerna via videolänk beror på att en intervjuperson önskade det och vid ett annat tillfälle önskade vi det då intervjupersonens arbetsplats låg långt bort. En intervju via videolänk har i regel mer flexibilitet och det medför möjligheter till att spara pengar och tid då man inte behöver ta sig någonstans för att genomföra intervjun. Det finns även begränsningar med intervjuer via videolänk såsom att det finns risk att problem uppstår med tekniken och att det sätter hinder

för genomförandet av intervjun (Bryman, 2018, s. 593). Vi upplevde dock inga sådana hinder och upplevde att intervjun över videolänk fungerade lika väl som intervjuerna som skedde fysiskt. Vi upplevde att intervjuerna i stort handlade om det vi hade förväntat oss och att våra teman med frågor var relevanta. Under en av intervjuerna ställde en av oss en spontan fråga till intervjupersonen ifall hen upplevde att hen hade ett kall till det sociala arbetet. Denna fråga fortsatte vi att ställa till de flesta intervjupersoner, bortsett från en intervju där frågan aktualiserades innan vi hade ställt den. Resultatet som framkom när vi ställde frågan var till viss del relevant, dock inget vi upplevde lyfte fram något nytt som vi inte redan berört under intervjun. Vi ställde även ytterligare en spontan fråga under en av intervjuerna som vi sedan fortsatte ställa på resterande intervjuer. Denna fråga handlade om intervjupersonen upplevde en balans mellan arbetsliv och privatliv. Resultatet som framkom från denna fråga har vi delvis valt att analysera i vår analysdel då vi ansåg att svaren var relevanta för våra forskningsfrågor.

4.4 Bearbetning och analys av empirin

För att bearbeta vår empiri har vi som första steg transkriberat våra inspelade intervjuer. Transkribering i sig har varit ett tidskrävande moment och resulterat i många timmars arbete, men samtidigt varit något som är nödvändigt för att vi ska kunna använda vårt material i analysen. Med anledning av att det är ett tidskrävande moment har vi försökt att transkribera våra intervjuer snabbt efter intervjun. Bryman (2018, s. 127) varnar för detta och skriver att transkribering är något som tar lång tid och att man ska räkna med att varje inspelad timme tar cirka sex timmar att transkribera. För oss har det inte tagit så lång tid som Bryman menar att det tar. Något som har underlättat har varit att vi har saktat ner inspelningen och lyssnat på den i halvfart, vilket har medfört att vi inte har behövt pausa uppspelningen så ofta och därmed har en timmes intervju tagit cirka tre till fyra timmar att transkribera.

Då vi under vår analys har använt oss av citat från våra intervjuer har vi med fördel lämnat ute ord som "liksom, typ och ehm" för att citaten ska bli tydligare och mer sammanhängande. Detta kom vi dock inte på direkt att vi ville göra, därav innehåller några av våra transkriberade intervjuer denna typ av ord.

Eftersom vi hade hittat begreppet accounts (Scott & Lyman, 1968) under insamlingen av vår empiri använde vi begreppet i tematiseringen av materialet för att få en tydligare struktur på vad som hörde till det temat. När vi hade vårt färdiga transkriberade material fortsatte vi

arbetet med att analysera det. Vi läste igenom materialet noggrant för att vi skulle påminnas om det resultat vi hade samlat in och för att få en överblick på vår empiri som var ett sjuttioal sidor (Rennstam & Wästerfors, 2015, s. 222). Vi strök under med färger i vårt transkriberade material, olika färger för olika teman vi fann i texten och utförde då en tematisk analys (Bryman, 2018, s. 702). De teman vi valde var kategorier kopplade till vår studies syfte (2018, s. 703). För att sedan kunna se vilka delar av vår empiri som var av mest relevans för vår studie reducerade vi vårt material, där vi valde att ta med centrala delar av resultatet som skulle ge en helhetsbild av det vi kommit fram till och för att svara på våra forskningsfrågor (Rennstam & Wästerfors, 2015, s. 228).

När vi hade reducerat fann vi teman som vi såg som centrala i vårt insamlade material och valde att namnsätta de på följande vis: *gränsdragning, hemarbete, tekniska arbetsredskap, stress* samt *hur en socialsekreterare rättfärdigar och ursäktar*, där det sistnämnda temat är kopplat till begreppet accounts (Scott & Lyman, 1968), och som skrivet var funnet i ett tidigare skede. Vi ansåg att dessa teman var centrala då ämnena togs upp frekvent av våra intervjupersoner och de stämde bra överens med våra forskningsfrågor. Efter detta började vi att skriva vår analys och då genom att koppla resultatet till lämpliga teorier och begrepp, vi ansåg att Gränsteorin (Clark, 2000) samt Accounts (Scott & Lyman, 1968) var passande utifrån vad intervjupersonerna berättade. Vi ansåg att gränsteorin kunde hjälpa oss att djupare förstå och tolka hur intervjupersonernas gränser såg ut och formades i relation till sfärerna arbetsliv och privatliv. Accounts ansåg vi vara relevant då vi upplevde att intervjupersonerna ofta förklarade sina handlingar på olika vis, och vi ville då ha ett verktyg för att kunna analysera dessa förklaringar. Vi har valt att hålla isär gränsteorin (Clark, 2000) och accounts (Scott & Lyman, 1968) och valt att dela upp teorierna på våra frågeställningar där de två första besvaras med hjälp av Clark (2000) och den sista frågeställningen besvaras vi med hjälp av Scott och Lyman (1968). Vi fann det intressant under intervjuerna att vi uppfattade förklaringar från socialsekreterarna när de pratade om sina handlingar, därför valde vi att lägga till den sista frågeställningen och använda Scott och Lymans (1968) begrepp accounts för att kunna analysera och förstå dessa förklaringar.

4.5 Förförståelse

Vi har båda en viss förförståelse av just området barn- och familj inom socialtjänsten. Arons förförståelse kommer från hans timanställning på en barn- och familjeenhet, vilket innebär att han har en förförståelse kring hur arbetet kan se ut och har därför lättare kunnat avgöra vad

det är intervjupersonerna har pratat om. Även fast Aron inte själv har haft egna ärenden och upplevt någon stress med det, så har han kunnat se och höra från kollegor hur de har varit stressade. Sandras förförståelse kommer från hennes verksamhetsförlagda utbildning på en barn- och familjeenhet under termin fem på socionomprogrammet. Under denna tid fick hon vara med i olika ärenden och skriva utredningar. Detta har då utmynnat för Sandra i en förförståelse kring vad socialsekreterarna berättade om i intervjuerna samt även att socionomyrket i sig kan innebära stress vid hög arbetsbelastning och känsliga ärenden som kan påverka en emotionellt. Detta anser vi kan till viss del ge en färgning av våra personliga erfarenheter och värderingar, dock har vi försökt vara noggranna med att gå in i intervjuerna och analysera vårt material med ett öppet sinne och försökt hålla våra förförståelser borta.

4.6 Studiens tillförlitlighet

Det finns en del kriterier som ska vara uppfyllda för att vår studie ska uppnå tillförlitlighet. Begreppet tillförlitlighet kan delas upp i fyra kriterier, nämligen trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och möjlighet att styrka och konfirmera (Bryman, 2018, s.467).

4.6.1 Trovärdighet

Trovärdighetskriteriet innebär att det finns flertalet sociala verkligheter och att undersökningen då ska utmynna i att det är en rimlig undersökning även i andra individers ögon (Bryman, 2018, s.467). Vi har under intervjuerna försökt att uppnå trovärdighet genom att visa att vi förstått vad intervjupersonerna menar genom exempelvis följdfrågor och upprepningar på vad de svarat och sagt, detta kan kopplas till begreppet respondentvalidering (Bryman, 2018, s. 467), och vi har därav uppnått det till en viss grad, men inte fullkomligt. Vi har även lyssnat aktivt och gett inlyssnande signaler. Att vi har fokuserat på att skapa en lättsam stämning och en inledande relation till intervjupersonerna ökar även trovärdigheten på vår studie, detta då en intervjuperson kanske inte hade velat svara öppenhjärtigt på frågor ifall hen upplever intervjuaren som fientlig eller ifall det är dålig stämning. På grund av tidsbrist har vi inte haft möjlighet att låta intervjupersonerna läsa igenom det transkriberade materialet och detta är heller inget som våra intervjupersoner har efterfrågat.

4.6.2 Överförbarhet

Överförbarhet syftar till att om att ens undersökning går att överföra till en annan kontext, att om undersökningen skulle då fått liknande resultat trots att det inte är exakt samma

undersökning (Bryman, 2018, s.467–468). Eftersom vår undersökning har syftat i att undersöka enskilda socialsekreterares erfarenheter går det inte att konfirmera att undersökningens resultat skulle kunna vara överförbart. Då vi går in på individers enskilda erfarenheter är det svårt att säkerställa att dessa erfarenheter skulle vara liknande eller samma för andra enskilda socialsekreterare. Dock har vi intervjuat socialsekreterare inom barn- och familjeenheter inom fem olika kommuner, vilket kan leda till en ökad överförbarhet då de befinner sig inom samma yrkesgrupp men på olika arbetsplatser.

4.6.3 Pålitlighet

Pålitlighets handlar om att studiens forskare ska redogöra och påvisa varför en gör som en gör och på så vis uppvisa en transparens (Bryman, 2018, s. 468). För att styrka pålitlighet i vår studie har vi varit utförliga i vår utformning av metodavsnittet och redovisat för alla delar av hur vi har gått tillväga. Vi har även både spelat in och transkriberat våra intervjuer, vilket ökar transparensen i vår studie. Att Aron arbetar på samma arbetsplats som två av våra intervjupersoner hade kunnat medföra en problematik i form av att relationen kan stå i vägen, vilket kan riskera att Aron inte vågar ha en kritisk blick på deras utsagor. Med tanke på att Aron inte har arbetat på den arbetsplatsen länge menar vi att den relationen Aron har till de två intervjupersonerna inte har påverkat intervjuerna och därmed påverkat pålitligheten. Aron avser även att fortsätta arbeta på arbetsplatsen, vilken kan medföra en problematik i form av att Aron inte vågar vara lika kritisk mot de intervjupersonerna. Vi upplever inte att Aron har påverkats av detta och upplever att Aron inte har agerat annorlunda under någon av intervjuerna. För att ytterligare säkerställa vår pålitlighet gällande detta har Sandra både transkriberat de intervjuerna och sett till att inget resultat utelämnas.

4.6.4 Möjlighet att styrka och konfirmera

Kriteriet att kunna styrka och konfirmera kan förklaras i att en undersökning ska visa en objektiv syn på forskningen som utförs. Med det sagt ska vi visa en tydlig medvetenhet kring att vår studie är utförd med en god avsikt och utan att våra personliga värderingar färgar resultatet (Bryman, 2018, s.470). För att detta krav ska uppnås har vi tillsammans varit kritiska till våra egna förförståelser och värderingar för att minimera risken att vårt resultat skulle påverkas av det. Detta syns i att vår förförståelse (se avsnitt 4.5) till viss del har motsagts i vårt empiriska material, och därmed har det vi har varit medvetna om inte hindrat oss i vår analys. Däremot kan vi inte med säkerhet veta om det finns andra saker vi missat.

4.7 Forskningsetiska överväganden

Det finns det en rad forskningsetiska krav som en forskare bör följa. Forskningskravet och individskyddskravet är två av dessa krav. Forskningskravet förklaras i att forskningen som utförs ska vara viktig och nödvändig samt vara av kvalitet (Vetenskapsrådet, 2002, s. 5-6). Som tidigare nämnt har arbetslivet förändrats och är mer likt hur det såg ut innan industrialiseringen, där arbetsliv och privatliv var mer sammanflätat. Socialt arbete har även kvar sin värdegrund från när det utfördes som ett kall, och inte ett förvärvsarbete. Detta menar vi gör det relevant att vidare forska kring och undersöka vad socialsekreterare i dagens samhälle har för erfarenheter av relationen mellan arbetsliv och privatliv, samt förstå hur de resonerar kring den. Detta för att öka medvetenheten kring denna problematik inom socialt arbete. Individskyddskravet har enligt Vetenskapsrådet (2002, s. 6) fyra huvudkrav: informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet. Nedan förklarar vi vidare hur vi i vår studie har uppnått individskyddskravet.

4.7.1 Informationskravet

När vi kontaktade våra möjliga intervjupersoner valde vi att skicka med ett informationsbrev (Bilaga 2), detta för att respondenterna inte skulle missa någon viktig information som de bör få reda på innan intervjun sker. Innan våra intervjuer valde vi även att benämna återigen deras frivillighet i att delta och att de har all rätt att avbryta intervjun när de själva vill, de samtycker då muntligt. På så vis har vi nått upp till informationskravet, som innebär att respondenterna i en studie ska få rätt och tillräcklig information för att de ska förstå vad deras uppgift är samt vad studiens mål är (Vetenskapsrådet, 2002, s.7).

4.7.2 Samtyckeskravet

Våra intervjupersoner har innan intervjun samtyckt till att medverka i vår studie men vi var även noga med att de när som helst kunde dra tillbaka sin medverkan trots att intervjun var igång. Våra intervjupersoner har även samtyckt till att vi spelat in intervjuerna. Detta innebär att vi har uppnått samtyckeskravet (Vetenskapsrådet, 2002, s. 9).

4.7.3 Konfidentialitetskravet

Konfidentialitet för deltagarna i en studie är viktigt, och att då personuppgifterna till dessa inte delas för att någon annan obehörig skulle kunna få ta del av dem (Vetenskapsrådet, 2002, s.11). Vi har varit noga med att informera till våra intervjupersoner att vi efter godkänd

uppsats kommer att radera allt material från intervjupersonerna, både vad de sagt i våra inspelade filer och i vår transkribering samt deras personuppgifter. Detta för att poängtera att ingen utom de behöriga ska få ta del av intervjupersonernas personuppgifter. De som är behöriga till att ta del av uppgifterna är vi som skriver uppsatsen, samt även eventuellt vår handledare och examinator, vid behov. Vi var även noggranna och berättade för våra intervjupersoner att deras riktiga namn ersätts med fiktiva namn för att skydda anonymiteten, med det sagt är deras sanna identiteter då bara kända för oss som skrivit denna studie, samt eventuellt vår handledare och examinator. Hur vi gick tillväga i att få kontakt med våra intervjupersoner var som nämnt i avsnittet urval genom att vi ringde till de olika kommunernas växlar och bad om mailadresser till socialsekreterare. Vi nämnde inte för personerna i växeln varför vi ville ha mailadresserna, vilket innebär att risken är mycket låg att de kan få reda på vilka som deltagit i studien. Ännu en faktor som stärker konfidentialiteten av våra respondenter är att de arbetar på fem olika kommuner, vilket gör det svårare att identifiera dem.

4.7.4 Nyttjandekravet

Det sistnämnda, nyttjandekravet, syftar till att uppgifter som deltagarna lämnat i studien enbart får nyttjas i den studie som deltagarna faktiskt samtyckt till och inte till någon ny studie eller liknande (Vetenskapsrådet 2002, s.14). Vi kommer som nämnt att radera all information om deltagarna när uppsatsen är godkänd och kommer inte att använda materialet för någon annan studie. Slutligen har vi även erbjudit våra intervjupersoner att de får ta del av vår färdigställda studie när vi är klara.

5. Resultat och analys

I detta avsnitt i vår studie kommer vi presentera vårt resultat och besvara våra frågeställningar under fem olika rubriker. Vi kommer löpande varva referat av empirin och citat, sedan analysera det med hjälp av teori och koppla till tidigare forskning vid relevanta tillfällen.

5.1 Gränsdragning

De socialsekreterare vi har intervjuat har haft olika erfarenheter av relationen mellan sfärerna arbetsliv och privatliv samt hur de drar gränserna däremellan. Huruvida det är en tydlig gräns mellan de olika sfärerna eller inte, upplevs olika och är individuellt hos våra intervjupersoner. En del kan med enkla ord beskriva en upplevd balans mellan sfärerna medan andra menar att det är svårt. Redan nu i början vill vi klargöra att vi ser alla intervjupersoner som gränspasserare (Clark, 2000), detta då de frekvent passerar mellan sfärerna arbetsliv och privatliv.

Felicia berättar om en svårighet med att finna balans mellan arbetslivet och privatlivet och talar om att det är svårt att släppa jobbet trots att hon inte befinner sig under arbetsplatsens tak:

Nä, jag har ingen, helt ärligt så har jag inte en balans just nu, jag är mer socialsekreterare än vad jag är Felicia, men det är något jag börjat komma underfund med nu, att jag skulle vilja ha mer jämn nivå. Men det är väl för att det är psykiskt påfrestande och att man tar med, ja men att man blir rätt påverkad [...] Och det är svårt att släppa det när man kommer hem och så. Men ja så att jag är nog mer just nu socialsekreterare än vad jag är Felicia (Felicia)

Vidare beskriver Felicia hur porös denna gräns mellan arbetsliv och privatliv är. Hon berättar att om något eller någon skulle påminna om arbetet sätter det igång tankar hos henne och hon kan börja tänka på andra saker från arbetet också, mer än bara en specifik situation. Med tanke på det Felicia berättat verkar det som att när hennes psykologiska gränser (Clark, 2000) är genomträngliga (Clark, 2000) och något eller någon påminner henne om arbetslivet när hon befinner sig i privatlivet, uppstår det en sammanflätning (Clark, 2000) och Felicias sfärer blandas samman och hon befinner sig då i en plats som både innehåller arbetsliv och privatliv. Felicia berättade att hon just nu befinner sig i en process där hon håller på att arbeta med att

släppa jobbet när hon kommer hem. Felicia menar att hon har svårt att gränsa sig själv i sina tankar och fortsätter med att likna socialtjänsten med en levande fabrik där de använder sina hjärnor, som hon menar är svåra att styra och att tankarna då kan komma upp närsomhelst. Det är tydligt att Felicia har svårigheter med sin psykologiska gräns och upplever både att gränserna är porösa och ibland sammanflätade (Clark, 2000). Felicias beskrivning av socialtjänsten tyder på att hon menar att det sociala arbetet som sker där är en bidragande faktor till att den psykologiska gränsen (Clark, 2000) kan utmanas och att det blir svårare att hålla den gränsen med tanke på det arbete som utförs där på enheten för barn- och familj. För att komma på andra tankar berättade Felicia att hon brukar gå och träna direkt efter jobbet och menar då att hon abrupt går in i sitt privatliv. Detta går att förstå genom att Felicia använder sig av fysiska gränser (Clark, 2000), i form av att förflytta sig till en annan plats, för att stärka sin psykologiska gräns (Clark, 2000). Det går att se likheter i det Felicia berättar och det som Wepfer et al. (2017) tar upp om att aktiviteter med syfte att återhämta sig efter arbetet kan göra det lättare att uppleva en balans mellan sfärerna.

Till skillnad från Felicia berättade *Robin* i sin intervju att hon inte tar med sig arbetet hem, hon tänker inte på det hemma och hon utför inte arbetsuppgifter hemma. Det går att uppfatta som att hon har dragit både en fysisk och en psykologisk gräns (Clark, 2000) mellan sfärerna, detta då hon varken utför arbetsuppgifter hemifrån, eller tänker på arbetet när hon är hemma. På frågan om hur hon skulle göra om hon stöter på en klient på stan och klienten skulle fråga något privat svarade Robin att hon inte har den relationen till sina klienter och att det därmed inte skulle hända. Detta går att förstå genom gränsteorin att Robin har satt upp en tydlig tidlig och fysisk gräns (Clark, 2000) i den meningen att hon inte har privata relationer med sina klienter och därmed inte har någon relation med dem utanför arbetsplatsen eller arbetstid. Genom att Robin har satt upp så pass starka gränser kan man förstå det som att hon inte heller tillåter flexibilitet (Clark, 2000) och rörliga gränser. *Louise* uppgav att hon tillåter sig själv att under en kortare stund tänka på jobbet när hon befinner sig i den privata sfären. Detta kan vara när det gäller saker hon behöver göra under morgondagen, men menar att hon sedan upprätthåller gränsen igen genom att tänka att hon inte kan göra något åt det just nu. I *Louises* psykologiska gräns (Clark, 2000) kan man alltså uppfatta det som att hon har en del flexibilitet (Clark, 2000) och kan utvidga den gränsen och tillåta sig själv att tänka på arbetsfären när hon befinner sig i sin privata sfär. Louise uppger slutligen att hon lyckas kontrollera de tankarna kan man förstå det som att hon kan upprätthålla sin psykologiska gräns (Clark, 2000) igen.

Louise tog upp en annan intressant sak, hon pratade om sina erfarenheter av vad människor i hennes omgivning hade för förutfattade meningar om socialsekreteraryrket och hur hon upplevde detta:

[...] jag upplever också om man inte jobbar i socialt arbete så tänker man att det här är någon typ av kall som gör att man alltid skulle vara socionom och alltid jobba med socialt arbete och bara bry sig om barn, det enda man gör. Fast detta är inte mitt kall, detta är mitt jobb. Jag ser inte detta som ett kall och jag jobbar inte med det här för att rädda någon (Louise).

Louise fortsatte efter detta och berättade att hon upplever att människor i hennes omgivning tänker att hon inte kan separera yrket från privatlivet, att de har föreställningar att hon påverkas mycket av det och undrar hur hon kan jobba med det hon gör när hon har egna barn. Louise menade att det egentligen är de människorna runt omkring henne som inte kan separera de två sfärerna, inte hon. Det går genom det Louise berättat att förstå det som att Louise är en person som är bra på att skilja sitt arbetsliv från sitt privatliv och därmed är en isärhållande person som håller sig långt mot segmentering på skalan (Clark, 2000). Snarlikt detta berättade *Ulrik* att han försöker dela upp det så han har ett kall åtta timmar om dagen, och går därmed också att uppfatta som en isärhållande person (Clark, 2000). Vad Louise och *Ulrik* berättar om kan anses gå att koppla till Engman, Nordin & Hagqvist (2017) artikel där de skriver att en uppdelning av roller kan vara till fördel för att inte en konflikt i sfärerna ska ske.

Emma pratade under sin intervju om hur hon tycker det är viktigt att inte arbeta när man kommit hem:

[...] där känner jag att den gränsen är viktig för våra hjärnor behöver den pausen. När man har så många ärenden som man har, då går våran hjärna på högvarv hela dagarna, man har samtal, man har telefonsamtal, man ska lösa andras problem konstant, och får man inte den vilan där på kvällen så men de är inte bra, varken för klienterna eller oss själva (Emma).

Emma pratar om hur ansträngande yrket är och hur det är viktigt att man får en paus från det när man inte är på arbetet. Det Emma berättar går att förstå genom att hon menar att det är

viktigt att sätta upp en tydlig fysisk, tidlig och psykologisk gräns (Clark, 2000) för att orka med arbetet som socialsekreterare. Genom att hon önskar sätta upp dessa tydliga gränser vill inte Emma tillåta att de är flexibla, genomträngliga eller sammanflätade, vilket betyder att hon strävar efter en hög gränsstyrka (Clark, 2000). Det som är intressant är att trots att Emma berättat att hon anser det viktigt att upprätthålla gränserna, så berättade hon senare i intervjun att hon ofta kan tänka på arbetet på kvällen, antingen när hon ligger i soffan och kollar på TV eller när hon ligger i sängen och ska somna. Detta går att uppfatta som att hennes psykologiska gräns (Clark, 2000) inte är så stark som hon önskar, utan det händer att hon även i den privata sfären kan tänka på saker från arbetsfären, och hennes gränser kan alltså ses som genomträngliga (Clark, 2000). Emma beskriver det som att yrket hon har är en bidragande faktor till varför hon är i behov av vila när hon kommer hem, vilket går att uppfatta som att de gränser Emma anser sig behöva sätta upp, behövs enligt henne när man arbetar inom socialtjänsten.

Louise berättade att hon upplever att hon har en bra balans mellan arbetsliv och privatliv, hon säger att hon inte arbetar över då hon är småbarnsförälder och har barn att hämta, utan hon går för dagen och svarar aldrig i sin telefon hemma. Louise påpekar dock att hon tidigare inte har varit nöjd med balansen, speciellt under pandemin då hon var hemma mycket med sjuka barn och upplevde det som svårt. Även *Ingrid* upplever att hon har en bra balans och menar att hon släpper privatlivet när hon är på arbetet. Det Louise och *Ingrid* berättat tyder på att de dels är isärhållande personer och håller sig långt mot segmentering på skalan (Clark, 2000), som håller isär de två sfärerna, samt att de har upplever en hög gränsstyrka (Clark, 2000) och att de tycker att de lyckas med att vara isärhållande och inte låter sfärerna ha för stor inverkan på varandra. Att Louise upplever att hennes barn hjälper henne att hålla sina gränser går till viss del emot tidigare forskning. I artikeln av Engman, Nordin & Hagqvist (2017) lyfter de fram att individer som har barn i hemmet upplever att arbetslivet har en större inverkan på privatlivet än de utan barn i hemmet. Detta verkar inte vara fallet för Louise, utan snarare tvärtom.

Ylva beskrev under sin intervju något som hjälper henne att göra övergången från arbetslivet till privatlivet:

[...] jag kör bil och det är inte jättelångt, 15 minuter typ men det är ändå så här, man stänger av sin dator, man går ut och sätter sig i bilen så kan man tänka

igenom dagen och processa vad som har hänt och lite inför morgondagen, jätteskönt tycker jag och jag vet många som åker buss och har samma, man sätter på en podd och varvar ner lite innan man kommer hem så jag tycker det är en bra grej (Ylva).

Ylva fortsatte att berätta om hur hon ibland när hon ska sova och tänker på något hon behöver göra på jobbet så kan hon maila sig själv, vilket hon upplever hjälper henne att släppa de tankarna. Det Ylva benämner är saker som underlättar för henne att göra övergången från arbetslivet till privatlivet. När Ylva åker bilfärden hem sätter hon upp en fysisk gräns (Clark, 2000) och bearbetar det som hänt under dagen, vilket går att förstås som det enligt henne gör att den psykologiska gränsen (Clark, 2000) lättare att upprätthålla. Ylvas strategi med att hon mailar sig själv går att se som något som hjälper henne att upprätthålla den psykologiska gränsen (Clark, 2000).

5.2 Hemarbete

Genomgående i våra intervjuer har vi diskuterat hemarbete i relation till de olika sfärerna och då hur en socialsekreterare drar gränser. De olika socialsekreterarna hade olika erfarenheter av detta. En parentes att komma ihåg i diskussionen om hemarbete är att denna ökning av hemarbete kan ses som en följd av covid-19-pandemin. Genomgående för våra intervjuer var att socialsekreterarna numera är mer på plats och inte som förr under pandemin, då de var hemma och arbetade flera gånger i veckan. Louise berättade om hur det är för henne när hon arbetar hemma:

Då finns det ingen gräns, det finns ingen gräns. Då är det skitsvårt för då lägger jag i tvätt samtidigt som jag jobbar och jag sätter mig vid mitt köksbord, kopplar i min dator och sitter där hela förmiddagen, sedan går jag till kylan, sedan tar jag min mat och sätter jag mig vid samma bord och sitter och arbetar, sedan gör jag kaffe, sedan är jag vid min dator igen, sedan går jag och slänger in tvätt, sedan ringer det, då kan jag stå och vika tvätt samtidigt som jag pratar i telefon. Så där finns det ingen gräns, då gör man både samtidigt (Louise).

Att man gör hushållssysslor i hemmet när man arbetar hemifrån är det flera som har berättat att de har erfarenheter av, vissa har uttryckt att det är distraherande och en nackdel med

hemarbetet, medan vissa har tyckt att det är skönt och fungerar som en paus från arbetet. Citatet ovan från Louise går att förstå genom begreppet genomtränglighet inom gränsteorin (Clark, 2000). Detta i att den gränsen Louise har mellan arbetsliv och privatliv är lättgenomtränglig (Clark, 2000) och att något från den ena sfären (privatlivet i detta exempel) kan tränga sig in i den andra sfären (arbetslivet). Det Louise nämner är att hon kan vika tvätt samtidigt som hon pratar i telefon, detta går att förstå som att det uppstår en sammanflätning (Clark, 2000) när hon arbetar hemifrån, då hon i den stunden varken befinner sig endast i arbetslivet eller i privatlivet, utan i en plats där båda sfärerna är sammanflätade. Det går alltså att konstatera att Louise erfarenheter av gränsdragning mellan sfärerna är att det blir svårt när hon arbetar hemifrån och att ingen tydlig fysisk gräns (Clark, 2000) kan sättas. Cho, Beck och Volda (2022) skriver om att hemarbete skapar en kombination av de båda sfärerna, vilket stämmer överens med det Louise berättat om att hon utför både hushållssysslor och arbetsuppgifter samtidigt. Detta går även att knyta an till det Chaves-Montero et al. (2021) menar att hemarbete skapar en flexibilitet och möjlighet att kombinera arbetsliv och privatliv.

Vidare nämner Louise att gränsen för att sluta för dagen inte är svår att dra, hon berättar om den naturliga gränsen som skapas när barnen kommer hem och att det då varken finns tid eller ork för något annat än fokusera på barnen. Robin berättar likt Louise om hur barnen fungerar som en klocka och att det gör att gränsen blir naturlig att dra när jobbet slutar. Hon berättar att om hon inte hade haft barnen tror hon att gränsen hade varit mer flytande och att gränsen hade varit svårare att dra när det gäller hemarbete. Detta kan anses gå att förstå genom begreppet gränsväktare (Clark, 2000), att barnen fungerar som ett stöd för både Louise och Robin att avgränsa sfärerna och dra en tydlig gräns. När barnen kommer hem kan man förstå det som att det uppstår en tidlig gräns (Clark, 2000), detta då det inte längre är arbetstid och fokuset hamnar på barnen.

Sofia berättade om hennes positiva syn på hemarbete:

Jag tänker också att det är positivt med att vi har kunnat jobba mer hemma. [...] Jag upplever att jag är mycket mer effektiv hemma för att man blir inte störd, man eliminerar det här småsnacket. I vissa arbetsuppgifter, som till exempel när man bara sitter och skriver så tycker jag det är jätteskönt att få göra det hemifrån (Sofia).

Sofias citat går att tyda som att hennes gränser hon sätter upp när hon befinner sig i arbetsfären inte nödvändigtvis behöver vara fysiska (Clark, 2000), det går att förstå det som att hon kan befinna sig i arbetsfären oberoende vilken plats hon befinner sig på. Om vi tolkar det småsnacket Sofia berättade om som privata samtal med kollegor och därmed kopplade till privatliv, kan man förstå det genom att hennes gränser har en grad av genomtränglighet (Clark, 2000) när hon befinner sig på arbetsplatsen, då saker från privatlivet kan tränga sig igenom till arbetslivet. Detta går att dra liknelser till vad tidigare forskning kommit fram till, att en del professionella kunde uppleva att när småsnacket var eliminerat minskade stressen för att hinna med alla arbetsuppgifter (Cho, Beck och Volda, 2022). Detta talar Sofia om och menar att hemarbetet ger henne ett effektivare sätt att arbeta på då hon hinner mer.

Felicia talade om hur hennes syn på hemarbete ser ut och att det går att se ur båda synvinklarna, det positiva menar hon kan vara för de som har barn och att de då kan effektivisera vardagen genom att tvätta och laga mat under dagarna de är hemma. Å andra sidan berättade hon att arbetet faktiskt kommer med hem och att jobbiga samtal kan ske hemma och att hon inte vill genomföra jobbsamtal i sitt hem. Hon talar även om svårigheten att sluta jobba när jobbdagen är slut. Hon berättar att hon kan ta fram datorn på kvällen efter att hon ätit middag. Att den fysiska gränsen (Clark, 2000) i form av en avskild arbetsplats saknas när man arbetar hemma går att uppfatta som en negativ sak enligt Felicia och att hon inte uppskattar att blanda in arbetslivet i den plats där hennes privatliv äger rum. Felicia verkar även ha svårt för att sätta upp en tidlig gräns (Clark, 2000) när den fysiska gränsen (Clark, 2000) inte existerar, vilket synliggörs när hon berättar om hur hon kan ta upp datorn igen och jobba på kvällen när hon har arbetat hemma.

5.3 Tekniska arbetsredskap

Teknologin har under de senaste åren fått framfart, vilket det är något som intervjupersonerna tar fäste på, och deras syn på detta var både positiv och negativ. Genomgående gällande alla socialsekreterare vi intervjuade var att de alla hade tillgång till en bärbar dator och en jobbtelefon, som kan tas med hem. Ylva berättade i sin intervju om hur hon inte kan ta med datorn och telefonen hem då hon menade att det hade lett till en stress, men att flertalet på hennes kontor gör det:

Ja, jag vet att det är jättemånga som tar med både jobbtelefon och dator hem på fritiden efter jobbet, och att man kollar av om man fått sms, mail eller om

någon ringt. Men det hade inte fungerat för mig, jag har gjort det någon enstaka gång om det varit något speciellt, kanske en ungdom som jag vet behöver få kontakt på kvällen. Men nej, det blir stressigt för mig upplever jag, så jag är ganska mån om att lämna dator och mobil när jag går hem (Ylva)

En del andra socialsekreterare har även berättat att de väljer att inte ta med arbetstelefonen och datorn hem, medan vissa väljer att ta med dem. Att Ylva väljer att lämna arbetstelefonen och datorn på jobbet förklarar hon att hon gör för att undvika stress i hemmet. Ylva gör alltså detta val för att hålla sin gränsstyrka (Clark, 2000) stark och för att undvika flexibilitet, genomtränglighet och sammanflätning (Clark, 2000) mellan sfärerna arbetsliv och privatliv. Att Ylva berättar att hon har gjort det någon gång vid specifikt tillfälle går att förstå genom att hon vid vissa tillfällen tillåter en flexibilitet (Clark, 2000) i sina gränser. Det Ylva berättar går även att knyta an till den tidigare forskningen, Derks et al. (2015) lyfter fram att arbetstelefoner har möjliggjort det för anställda att arbeta vilken tid som helst.

5.4 Stress

Att det finns en relation mellan de båda sfärerna, privatliv och arbetsliv är något som framkommit under våra intervjuer. Ibland integrerar dessa sfärer på varandra, vilket kan leda till en konflikt. Socialsekreterarna resonerat om tillfällen där sfärerna har krockat och det har skett en konflikt. En konsekvens av detta nämns av Louise när hon talar om hur stress kan vara förekommande i yrket som socialsekreterare samt hur denna stress kan ta uttryck. Hon berättar om hur arbetsuppgifter ständigt fylls på och att det kan inkomma plötsliga uppgifter som leder till att arbetsdagen blir längre och att det påverkar privatlivet då hon inte hinner hem till innan barnen har somnat.

Ibland kan jag ha lite svårt att sova till exempel, det är nog rätt vanligt tänker jag, det är nog inte bara jag. Men jag vill egentligen öva ännu mer på att släppa arbetet för det är en sak som jag tycker är, det är ingen höjdare, ja men när man spinner iväg i tankar när man ska sova. Så det kan det påverka (Louise)

Även Sofia diskuterade hur privatlivet och arbetslivet kan kollidera och sade att det är svårt att helt särskilja sig från den man är till vad man gör. Sofia menade att hur man mår i

privatlivet påverkar ens arbetsliv, samt att om något tufft händer på jobbet så kanske man har mindre ork för svåra saker i privatlivet. Stress som en konsekvens av yrket som socialsekreterare är något som tidigare forskning även tar upp. Detta menar forskningen kan grundas i att människor har olika roller i de olika sfärerna (Engman, Nordin & Hagqvist, 2017). Det Louise och Sofia tar upp kan förstås genom begreppet genomtränglighet (Clark, 2000) inom gränsteorin, det vill säga att saker från den ena sfären kan trängas in i den andra. Utifrån vad Louise och Sofia berättat kan man se det som att de upplever en viss genomtränglighet (Clark, 2000) i sina gränser. Det går även att förstå det som att en genomtränglighet (Clark, 2000) i gränserna är en faktor som skapar stress hos både Louise och Sofia, och därmed något som de upplever som negativt.

Slutligen berättar Ylva om en period i hennes arbetsliv som var fylld med mycket stress och berättar om vad det hade för konsekvens på hennes privatliv och välmående:

Jag bodde på mitt jobb kändes det som. Då blir det att man inte orkar något annat, man blir helt slut och då känner man absolut att det påverkar ens mående. Man blir väldigt trött, orkeslös, har inte lust med något annat privat (Ylva).

Det Ylva berättar om kan förstås genom begreppet flexibilitet (Clark, 2000), det vill säga att Ylva upplevde att arbetssfären och dess gränser hade utökats och blivit större. Intressant blir att Ylva upplevde att en flexibilitet av den graden ledde till att hon kände sig orkeslös och att privatlivet tog skada. Det Ylva berättar om handlar om hur hennes privatliv blev lidande av arbetslivets krav. Arbetsbördan i arbetslivet trängde då in sig på privatlivet och påverkade henne negativt. Detta går i enlighet med tidigare forskning då Engman, Nordin & Hagqvist (2017) talar om att konflikt kan uppstå i en av sfärerna som då påverkar den andra sfären.

5.5 Hur socialsekreterare rättfärdigar och ursäktar

Socialsekreterarna förklarade vid flera tillfällen sina handlingar i diskussionen kring gränsdragning mellan sfärerna. För att analysera dessa förklaringar använder vi begreppet Accounts (Scott & Lyman, 1968).

Emma pratade under sin intervju kring att kolla sin mail på hennes privata tid:

Jag kollar mina mail hemma, men de är mest för att underlätta för mig själv, men jag tycker det är viktigt att hålla den gränsen, för annars blir det ju att man ligger och tänker på jobb under kvällen (Emma).

Emma menar alltså att hon kollar sin mail hemma, på sin privata tid, i syfte att undvika att tänka på arbetet under kvällen. Detta går att förstå genom begreppet accounts i form av att Emma använder sig av ett rättfärdigande (Scott & Lyman, 1968). Hon kollar på sin mail hemma, vilket är något som i samhället kan benämnas som ofördelaktigt då hon under sin privata tid utför en arbetsuppgift. Hon rättfärdigar den handlingen genom att säga om hon inte hade gjort det hade det skapats en negativ konsekvens i form av att hon tänker på arbetet på kvällen. Den handlingen hon utför rättfärdigas då i Emmas ögon.

Louise berättar om när hon arbetar hemifrån hur hon utför hushållssysslor under sin arbetstid, hon förklarar att när hon till exempel tvättar under arbetsdagen när hon arbetar hemma, blir det enkelt för henne då tvätten är färdig på eftermiddagen när arbetsdagen är slut. Hennes motiv till handlingen går att förstå genom att hon använder sig av ett rättfärdigande (Scott & Lyman, 1968), detta då hon menar att det blir enklare för henne på kvällen då hon har gjort hushållssysslor under arbetstid. Genom att göra hushållssysslor under arbetstid, som kan ses som ofördelaktigt då detta egentligen bör göras under ens privata tid, menar Louise alltså att hon undviker en negativ konsekvens på kvällen och får mer tid för familjen, och därmed rättfärdigas (Scott & Lyman, 1968) handlingen. Ylva och Ingrid berättade om att de ibland sitter kvar på jobbet en stund efter arbetstid för att göra klart några arbetsuppgifter, i syfte att underlätta för sig själva senare och kunna släppa arbetet helt. Detta kan ses som ett liknande rättfärdigande (Scott & Lyman, 1968) som Emma och Louise använde sig av.

Ylva berättade under sin intervju om hur det är att arbeta som socialsekreterare på en barn- och familjeenhet och hur man ibland inte kan styra över sin arbetstid:

Det är väl klart att det är väl lite oförutsägbart att jobba med just barn och familj, det kan ju ske oförutsägbara saker, det kan bli att man måste göra skyddsbedömning sent, möten drar ut på tiden, så även om jag säger att jag har arbetstid till 16.30 så vet jag ju inte, det kan bli att det drar över [...]
(Ylva)

Ylva menar att det kan bli att hon behöver arbeta längre än sin utsatta arbetstid och förklarar det med att yrket är oförutsägbart. Att arbeta över arbetstid kan ses som ofördelaktigt och Ylva förklarar handlingen genom att säga att det inte är något som hon kan styra över. Denna förklaring kan man se som en ursäkt (Scott & Lyman, 1968) då hon inte tar fullt ansvar för handlingen, utan skyller det på hur yrket ser ut.

I intervjun med Louise när vi frågade om hon brukade ta med sig arbetstelefonen hem svarade hon:

[...] mina barn är väldigt mycket sjuka och då ibland gör jag det för att jag tänker så här 'kanske mina barn kommer bli sjuka imorgon, då behöver jag telefonen för jag skulle behöva göra den saken och den saken' så jag har jobbat och vabbat ibland, största effektivaste och bästa sättet att få kvinnor att gå in i väggen, men vi gör det ändå (Louise)

Louise berättar att hon tar med sig arbetstelefonen hem med förklaringen att hennes barn kan bli sjuka och att hon känner att hon kan behöva utföra arbetsuppgifter hemifrån samtidigt som hon tar hand om sina sjuka barn. När Louise förklarar att hon tar med sig telefonen hem med att något som hon inte kan kontrollera riskerar att uppstå, kan det förstås som en ursäkt (Scott & Lyman, 1968). Då hon inte tar fullt ansvar för handlingen och menar att hon inte kan styra över om sina barn blir sjuka men vill vara förberedd på att det oförutsägbara kan hända. Det går att förstå det som att Louise ursäktar (Scott & Lyman, 1968) att hon jobbar och vabbar samtidigt med att hon är kvinna och har många arbetsuppgifter. Hon använder sin könsroll som en ursäkt (Scott & Lyman, 1968), samtidigt som hon ironiserar det. Hon erkänner alltså att det är fel att kombinera jobb och vård av barn, men samtidigt att det är det enda rätta i hennes situation.

6. Avslutande diskussion

I detta avslutande avsnitt kommer vi sammanfatta och diskutera vårt resultat i förhållande till vårt syfte och våra frågeställningar. Studiens syfte var att undersöka socialsekreterares erfarenheter av relationen mellan arbetsliv och privatliv, samt förstå hur de resonerar kring den. Frågeställningarna kommer fungera som underrubriker nedan, där vi sammanfattar och sedan diskuterar resultatet, först de två första frågeställningarna med en gemensam diskussion och slutligen den tredje med en egen diskussion samt en avslutande del om förslag till vidare forskning.

6.1. Hur ser socialsekreterarnas erfarenheter ut av gränsdragning mellan arbetsliv och privatliv?

Resultatet på vår första frågeställning har uppdagat att gränsdragningen mellan arbetsliv och privatliv upplevs som viktig enligt våra intervjupersoner. Detta är något de alla på olika vis berört i sina svar, även fast en del kan dra gränser mer naturligt och lättare än andra. Ett exempel på varför de ansåg det som viktigt med gränsdragning är att de hanterar många tuffa ärenden och att det är viktigt att hjärnan får vila. De socialsekreterarna som själva har egna barn har upplevt att barnen hjälpt dem i sin gränsdragning, detta då barnen fungerat som en klocka och att gränsen mellan sfärerna blivit mer naturliga att dra. De har då nämnt att de behövt släppa arbetet för att vara närvarande hemma och även inte haft tid att tänka på arbetet då barnen har tagit upp deras tid. Pendling från och till arbetet har även lyfts fram som något som hjälper i socialsekreterarnas gränsdragning då detta hjälper i bearbetningen av vad som har hänt under arbetsdagen och ger en möjlighet till att varva ner. Extra relevant har varit de psykologiska gränserna, vilket har varit återkommande i vårt resultat som något socialsekreterarna har haft svårt för att dra. En strategi som framkom för att kunna släppa jobbet efter avslutad arbetstid var att träna direkt efter för att distrahera tankarna och dra en psykologisk gräns med hjälp av en fysisk gräns. Ämnet kall har även berörts under intervjuerna, en socialsekreterare berättade att han försöker dela upp det så att han endast har ett kall under arbetstid, medan en annan menade att hon inte alls har ett kall till yrket och endast ser det som ett jobb.

6.2 Hur resonerar socialsekreterarna om möjliga konflikter mellan arbetsliv och privatliv?

Resultatet på den andra frågeställningen har varit tudelat, någon har berättat att hon är mer socialsekreterare än vad hon är privatperson och någon har berättat att de upplever sig vara duktiga på att dra gränsen mellan sfärerna och att konflikt inte uppstår. Vid diskussionen om hemarbete har socialsekreterarna berättat om erfarenheter av att gränser blir svårare att dra och att det inte finns någon gräns då flera av privatlivets sysslor har utförts under arbetstid och att det kan leda till en konflikt i att sfärerna integrerar på varandra. Det negativa med detta har beskrivits som att det blir en porös gräns då man är i hemmet men ändå befinner sig i arbetssfären, samt så har någon socialsekreterare erfarit att hon inte kan sluta arbeta när arbetsdagen är slut då hon befinner sig i hemmet. Vidare har det även beskrivits som positivt av vissa som upplever att det är tidseffektivt med hemarbete. I diskussionen kring tekniska arbetsredskap har det framkommit att den bärbara datorn och telefonen kan för vissa leda till en mer porös gräns mellan arbetsliv och privatliv om socialsekreterarna väljer att ta med redskapen hem. När gränserna inte har gått att dra och konflikt uppstår mellan sfärerna, är det en del av våra intervjupersoner som har nämnt att det uppstår stress hos dem och att denna stress kan ta sig i uttryck i form av bland annat svårigheter med sömn och att privatlivet hamnar i skymundan och bortprioriteras då varken ork eller tid finns där.

6.2.1 Diskussion om frågeställning ett och två

Dessa två frågeställningar anser vi betonar att det är två högst individuella frågor. Att olika socialsekreterare har skiftande erfarenheter är svårt att undgå då det är åtta individer vi intervjuat. Vissa socialsekreterare hade lättare att dra gränser än andra och socialsekreterarna drog gränser på olika sätt. Att de socialsekreterarna som hade barn upplevde det lättare att dra gränsen mellan arbetsliv och privatliv går i motsats till vad vi trodde från början. Vi tänkte innan vi utförde studien att de som hade barn skulle uppleva det svårare att dra gränser då man kanske hade tänkt på sin egen familj under arbetet och tänkt på de barn man har hand om i arbetet när man är med sin egen familj. Med tanke på att yrket är känt som tufft förvånar det oss till viss del att några av socialsekreterarna inte hade allt för svårt för att dra gränser. Då vi från start hade vissa förutfattade meningar om att yrket är krävande, samt med tanke på att Socialstyrelsen (2007) menar att det är ett av socialtjänsten mest komplicerade uppdrag, tänkte vi att det man arbetar med på dagen väldigt lätt kan följa med en i tankarna hem på eftermiddagen och kvällen. Även fast vissa inte hade svårt att dra gränser så var det de psykologiska gränserna som var mest framträdande i diskussioner kring svårigheter i

gränsdragning. Det är såklart svårt att säga exakt varför den psykologiska gränsen är svår att dra men vi tänker att detta kan stämma överens med att det lever kvar ett kall i socialt arbete, att socialsekreterarna då kan ha svårt att släppa tankarna på arbetet när de befinner sig i privatlivssfären på grund av detta kall.

6.3 Hur förklarar socialsekreterarna sina gränsdragningar mellan arbetsliv och privatliv?

Resultatet på den tredje frågeställningen har visat att vissa socialsekreterare ursäktar att de exempelvis kollar sin mail hemma genom att säga att de gör det för sin egen skull då de annars skulle ligga och tänka på arbetet på kvällen. Någon har även berättat att hon utför hushållssysslor vid hemarbete och rättfärdigar den handlingen med att säga att det underlättar för hennes privatliv och att det därmed inte blir någon negativ konsekvens av det. Att arbeta övertid har även lyfts fram och detta rättfärdigar de på samma vis, genom att säga att det blir positivt för dem när de kommer hem. Vidare talar en del socialsekreterare om att de inte kan styra över sin arbetstid och att detta beror på yrket och de arbetsuppgifter de har, de menar alltså att övertidsarbete inte är deras ansvar, utan de lägger skulden på att det är så arbetet ser ut. Även att ta med arbetstelefonen hem har i diskussion ursäktats genom att hen kanske behöver utföra arbetsuppgifter hemifrån ifall ett barn blir sjukt.

6.3.1 Diskussion om frågeställning tre

Detta perspektiv på utsagorna anser vi har varit intressant då vi har fått fördjupa oss i hur socialsekreterarna förklarar sina handlingar. Resultatet att en socialsekreterare kollar på sin mail på arbetstelefonen hemma för att slippa tänka på arbetet på kvällen tycker vi är spännande. Vi menar att detta blir motsägelsefullt då socialsekreteraren låter sig tränga in på arbetsfären när hon befinner sig i sin privata sfär, och även fast hon menar att hon gör det för att slippa tänka på jobbet senare under kvällen så blir det ändå att personen tänker på jobbet en viss tid under den privata sfären. Dock uppger hon att detta fungerar för henne, vilket då återigen betonar att det är en individuell fråga, vilket då utspelar sig i att det såklart kan vara fördelaktigt för henne.

6.4 Vidare forskning

Vi har i vår studie undersökt en del av det sociala arbetets kontext och hur individen hanterar detta. Vi anser dock att det vore aktuellt och ser en mening i att ägna fortsatta tankar och forskning på detta ämne. Något som vi har diskuterat under studiens gång är att det hade varit

intressant att göra en liknande undersökning med en kvantitativ ansats. Detta då vi hade fått en större population och möjligen kunnat dra fler och annorlunda slutsatser. Man hade även kunnat undersöka samband mellan hur individer drar gränser mellan sfärerna och faktorer som kan påverka detta. Vidare finner vi det lämpligt att lyfta fram våra tankar kring att många av våra intervjupersoner hade snarlikt lång yrkeserfarenhet av arbetet och liknande ålder. Det är svårt att säga hur stor roll detta spelade in i resultatet, men det hade varit intressant att se ifall vi hade fått ett annorlunda resultat ifall det var större skillnad på yrkeserfarenhet och ålder. Ännu en faktor man hade kunnat forska vidare på är huruvida hög kontra låg arbetsbelastning har en inverkan på hur lätt eller svårt socialsekreterare har det att dra gränser och i vilken mån de upplever konflikt mellan sfärerna. Gränsdragningsproblematiken mellan arbetsliv och privatliv inom socialt arbete går att anse som stor och kan studeras utifrån olika nivåer. Vår studie har haft ett fokus på mikronivå och det hade varit relevant att vidare undersöka problematiken på en större nivå, för att då bredda kunskapen.

7. Referenslista

Ahrne, Göran & Peter Svensson (2015). Kvalitativa metoder i samhällsvetenskapen. I: Göran Ahrne & Peter Svensson (red.). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber

Aronsson, G, (2018) Gränslöst arbete - introduktion. I: *Gränslöst arbete. En forskarantologi om arbetsmiljöutmaningar i anknytning till ett gränslöst arbetsliv*. Gunnar Aronsson (red) Arbetsmiljöverket, 2018:1, pp. 11–22

Björktomta, Siv-Britt & Anders Arnsvik (2016) Socialt arbete - i rörelse. *FoU-Nordväst*. Forskningsrapport 2016:4.

Bryman, Alan (2018) *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö: Liber

Chaves-Montero, A., Morilla-Luchena, A., Muñoz-Moreno, R., & Vázquez-Aguado, O. (2021). Telework and Social Services in Spain during the COVID-19 Pandemic. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(2), 1–14.

Cho, Janghee, Samuel Beck & Stephen Voids (2022), Topophilia, Placemaking, and Boundary Work: Exploring the Psycho-Social Impact of the COVID-19 Work-From-Home Experience. *PACM on Human-Computer Interaction, Vol. 6, No. GROUP, Article 24*

Clark, S. (2000). Work/Family Border Theory: A New Theory of Work/Family Balance. *Human Relations*, 53(6), 747-770. doi: 10.1177/0018726700536001

D. Allen, Tammy, Eunae Cho, och Laurenz L. Meier. (2014). Work–family boundary dynamics. *Annual Review of Organizational Psychology and Organizational Behavior* 1, 1, 99–121.

Dellgran, Peter (2016) Socionomer som profession. I: Anna Meeuwisse, Hans Swärd, Sune Sunesson, Marcus Knutagård (red.) *Socialt Arbete - En grundbok*. 3 uppl. Stockholm: Natur & Kultur

Derks, Daantje, Desiree van Duin, Maria Tims & Arnold B. Bakker (2015) Smartphone use and work-home interference: The moderating role of social norms and employee work engagement. *Journal of Occupational & Organizational Psychology*, 88 (1): 155–177.

Engman, Frida, Anna Nordin och Emma Hagqvist (2017). Obalans mellan arbetet och privatlivet bland offentliganställda: betydelsen av kontroll och socialt stöd på arbetsplatsen. *Socialmedicinsk tidskrift* 94(5):610-622

Eriksson-Zetterquist, Ulla & Göran Ahrne (2015) Intervjuer. I: Göran Ahrne & Peter Svensson (red.). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber

International federation of social workers (2022) <https://www.ifsw.org/what-is-social-work/> [Hämtad: 10/5-2022]

Kvale, Steinar & Sven Brinkmann (2014) *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Tredje uppl. Lund: Studentlitteratur.

L. Orbuch, Terri (1997) People's Accounts Count: The Sociology of Accounts. *Annual Review of Sociology*. Vol. 23, pp. 455-478

Mellner, C. (2018). Strategier, gränskontroll och ledarskap i gränslöst arbete. I: *Gränslöst arbete. En forskarantologi om arbetsmiljöutmaningar i anknytning till ett gränslöst arbetsliv*. Gunnar Aronsson (red). Arbetsmiljöverket, 2018:1, pp. 37-46

Parveen Kalliath, Xi Wen Chan & Thomas Kalliath (2022) Keeping Work and Family Separate: A Serial Mediation Analysis of Social Workers' Work–Family Segmentation, Work–Family Enrichment and Job Performance in Australia. *British Journal of Social Work* 52, 236–255

Rennstam, Jens & David Wästerfors (2015) Att analysera kvalitativt material. I: Göran Ahrne & Peter Svensson (red.) *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber

Scott, M. B. & Lyman, S. M. (1968). Accounts. *American Sociological Review*, 33 (1), 46-68.

Socialstyrelsen (2007). *Ung novis eller gammal och vis? – en kartläggning av kompetens hos personal som arbetar med myndighetsutövning för barn och unga*. Stockholm: Socialstyrelsen.

Socialstyrelsen (2009) *En effektiv socialtjänst - Att fördela resurser och använda dem effektivt*. Stockholm: Socialstyrelsen

Statistiska centralbyrån (2021) *Ny statistik: Så många har jobbat hemifrån under pandemin*. <https://www.scb.se/pressmeddelande/ny-statistik-sa-manga-har-jobbat-hemifran-under-pandemin/> [Hämtad: 18/5-2022]

Vetenskapsrådet (2002) *Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning*. Stockholm: Vetenskapsrådet

Wepfer, Ariane. G., y. D Allen, Rebecca Brauchli, Gregor J. Jenny & Georg. F Bauer (2017) Work-Life Boundaries and Well-Being: Does Work-to-Life Integration Impair Well-Being through Lack of Recovery? *Journal of business and psychology*, 33 (6): 727-740

8. Bilagor

8.1 Intervjuguide

Intervjuguide

Bakgrund

- Hur gammal är du?
- Hur länge har du varit socionom? Examensår?
- Hur länge har du arbetat på din nuvarande arbetsplats?
- Om du har haft ett tidigare jobb innan det du har nu, vad var det för jobb?
- Arbetar du i samma kommun som du bor i?

Förväntningar på arbetet:

Erfarenheter:

- Hur upplever du förväntningarna på dig att svara på mejl inom en viss tid?
- Har du förväntningar på att dina kollegor ska svara på dina mejl inom en viss tid?

Förväntningar i privatlivet:

Erfarenheter

- Känner du att du kan gå på stan och vara privatperson?
- Hur upplever du att förväntningarna ser ut på hur du ska vara/agera om du stöter på en klient utanför arbetstid?
- Hur skulle du agera ifall du stöter på en klient?
- Hur upplever du att förväntningarna ser ut på dig att vara tillgänglig när du inte är på jobbet?

Gränsdragning

Synsätt

- Hur ställer du dig till att ta med jobbet hem och utföra arbetsuppgifter hemifrån?
- Hur förhåller du dig till att svara på arbetsrelaterade samtal och mail när du är ledig?
- Hur ser du på vikten av att ha en "paus" mellan arbetsliv och privatliv? T.ex. pendlingsmöjligheter.

Erfarenheter

- Händer det att du svarar på privata mail och samtal när du är på jobbet?

- Vilka erfarenheter har du av att tänka på jobbrelaterade saker när du är hemma? Till exempel saker du hade kunnat göra annorlunda eller som du måste få gjort.
- Har du strategier för att sluta tänka på jobbet när du slutat? Vad kan det vara för strategier?
- Har du rutiner för att sluta tänka på jobbet när du slutat? Vad kan det vara för rutiner?
- Hur ser dina erfarenheter ut av att din arbetsgivare har åsikter om hur du drar gränser mellan arbetsliv och privatliv?
- Hur ser dina erfarenheter ut av att nära och kära har åsikter om hur du drar gränser mellan arbetsliv och privatliv?
- När/om du har dragit gränsen mellan arbetsliv och privatliv, upplever du att denna gräns är lättgenomtränglig om något skulle uppstå?

Erfarenheter av påverkan:

- Upplever du att ditt yrkesval har en påverkan på ditt psykiska mående?
- Hur upplever du din möjlighet att släppa jobbet när du kommit hem?
- Upplever du att relationen till nära och kära påverkas av ditt sätt att kunna släppa jobbet när du är hemma eller på din fritid?
- Har du erfarenheter av att eventuella svårigheter att släppa arbetet kan skapa stress hos dig? Vad för typ av stress? Hur hanterar du detta?
- Hur anser du att ditt arbetsliv påverkar ditt privatliv?
- Hur anser du att ditt privatliv påverkar ditt arbetsliv?
- Om du tidigare svarat att du svarar på jobbrelaterade mail på fritiden. Hur anser du att detta påverkar dig?

Digitaliseringen:

Synsätt

- Vad är din inställning till teknologiska arbetsredskap såsom arbetstelefon och arbetsmail?
- Hur ställer du dig till att ta med till exempel arbetstelefonen och datorn hem?

Erfarenheter

- Hur ser rutinerna och kulturen ut på din arbetsplats, är det vanligt förekommande att ta med sig arbetstelefonen hem och svara på mejl och samtal hemifrån?

Covid-19:

- Har Covid-19 pandemin påverkat ditt sätt att arbeta? Om ja/nej, på vilket sätt?
- Hur ser din nuvarande arbetsplats ut? Är du på kontoret? Hemma? Hur har det förändrats? Är det tillbaka till det “vanliga” nu?
- Upplever du att förväntningarna på dig har påverkats att vara mer tillgänglig på till exempel arbetstelefonen sedan covid-19?

Hemarbete:

Synsätt:

- Hur ser du på hemarbete? Vad ser du för fördelar respektive nackdelar?
- Har din syn på hemarbete förändrats sedan covid-19 pandemin? Till det positiva eller negativa?

Erfarenheter:

- Hur upplever du det är att dra gränsen “nu slutar jag jobba” när du befunnit dig i hemmet när du “slutar jobba”?
- Har du några strategier på hur du kan “släppa” jobbet trots att du bara förflyttat dig från t.ex. köksbordet till spisen?

Övrigt/avslutning:

- Finns det något som du skulle vilja komplettera med som vi inte har berört under intervjun?

8.2 Informationsbrev

Hej!

Vi heter Sandra Nilsson och Aron Selleck och är två socionomstudenter vid Lunds universitet, vi studerar just nu sjätte terminen och håller på att skriva vårt examensarbete. Vårt examensarbete handlar om socialsekreterares erfarenheter av gränser mellan arbetsliv och privatliv.

Vi vill gärna intervjua dig för att ta del av dina erfarenheter. Intervjun kommer ta cirka sextio minuter. Vi vill redan nu informera om att du medverkar helt frivilligt och närsomhelst har rätten att avbryta. Din medverkan kommer även att vara anonym. Vi önskar att få spela in

intervjuerna för att underlätta vårt arbete, dock kommer dessa ljudfiler att raderas så fort vi har fått godkänt på vårt arbete.

Vi vore väldigt glada och tacksamma ifall du har lust, tid och möjlighet att medverka i vår undersökning. Vi utgår från Lunds universitet, men kommer gärna till din arbetsplats och genomför intervjun. Vid frågor kan du höra av dig till någon av nedanstående mailadresser.

Uppsatsarbetet förväntas bli klart under juni månad om ni så önskar så kommer vi att skicka det till er. Stort tack på förhand och hoppas höra från er så snart som möjligt!

Med vänliga hälsningar,

Sandra Nilsson sa5302ni-s@student.lu.se

Aron Selleck ar0814se-s@student.lu.se

Vår handledare vid Socialhögskolan i Lund:

Mikael Sandgren mikael.sandgren@soch.lu.se